

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Sdílená ekonomika v obci s pověřeným obecním úřadem

**Sharing economy in the municipality with a designated
municipal office**

Dominika Moulisová

Plzeň 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Sdílená ekonomika v obci s pověřeným obecním úřadem“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne 23. 4. 2021

v. r. Dominika Moulisová

Poděkování

Ráda bych poděkovala paní Ing. Vendule Tesařové, Ph.D., za odborné vedení, za pomoc a za rady při zpracování této bakalářské práce.

Dále bych chtěla poděkovat mé rodině a blízkým za podporu během studia.

Obsah

Úvod	7
1 Sdílená ekonomika	9
1.1 Vymezení pojmu sdílená ekonomika	9
1.2 Počátky sdílené ekonomiky.....	10
1.3 Subjekty působící v rámci sdílené ekonomiky.....	10
1.3.1 Uživatel.....	11
1.3.2 Poskytovatel.....	11
1.3.3 Zprostředkovatel	11
1.4 Důvody vzniku sdílené ekonomiky a motivace jejího užívání	12
1.5 Pozitivní a negativní dopady sdílené ekonomiky na společnost.....	13
1.5.1 Pozitivní dopad sdílené ekonomiky na společnost	Chyba! Záložka není definována.
2 Modely sdílené ekonomiky	16
2.1 Zprostředkování ubytovacích služeb.....	16
2.1.1 Airbnb	16
2.1.2 Booking.com.....	18
2.1.3 Flatio	19
2.2 Sdílená ekonomika v oblasti bankovníctví	20
2.2.1 Bankreat	20
2.2.2 Zonky.cz	20
2.2.3 Pujcemefirme.cz	21
2.3 Sdílená ekonomika v oblasti pojištění.....	22
2.3.1 Lemonade.....	22

2.3.2	První klubová pojišťovna	23
2.4	Sdílená ekonomika v oblasti dopravy	24
2.4.1	Uber	24
2.4.2	BlaBlaCar	25
2.4.3	Scoobike sharing	26
3	Obec s pověřeným obecním úřadem.....	28
3.1	Činnosti obce s pověřeným obecním úřadem.....	28
3.2	Organizační struktura obce s pověřeným obecním úřadem.....	30
4	Dotazníkové šetření	32
4.1	Metodika výzkumu	32
4.2	Výsledky šetření	32
4.3	Návrhy opatření vedoucích k realizaci záměru	38
4.3.1	Zázemí pro společenské akce	39
4.3.2	Sekací zařízení.....	40
4.3.3	Minibus.....	41
	Závěr.....	43
	Seznam použitých zdrojů.....	47
	Seznam grafů	52
	Seznam tabulek.....	53
	Seznam obrázků	54
	Seznam příloh	55

Úvod

Sdílená ekonomika je velmi rozšířeným fenoménem poslední doby a zdá se, že se setkává s čím dál větší popularitou, a to jak ze strany nabídky, tak poptávky, přičemž velký podíl na tom má rozvoj internetu a technologií, především pak chytrých telefonů. Pro tento stále více se rozvíjející fenomén se vžilo vícero označení, můžeme se setkat také s výrazy „ekonomika sdílení“ nebo „ekonomika platform“ apod.

V současné době se můžeme se sdílenou ekonomikou setkat téměř ve všech oblastech. Nejčastěji dochází ke sdílení nevyužitých statků, volného času nebo nějaké zvláštní dovednosti. Sdílí se majetek, který není úplně využitý jejich vlastníkem, např. zahradní sekačky, vrtačky apod., ale také auta (např. Car2Go) nebo jízdní kola (Bihesharing) či koloběžky (Scoobike). V rámci sdílení se často setkáváme také s poptávkou po různých činnostech. Jedná se o případy, kdy je sdílen buď přebytečný čas nebo nějaká zvláštní vlastnost či dovednost. Velmi populární je sdílení v oblasti ubytovacích služeb či krátkodobých pronájmů (Airbnb). Ekonomika sdílení se však čím dál více prosazuje také v poměrně vysoce regulovaných oblastech, jako je např. doprava (Uber nebo BlaBlaCar), finance (Zonky) nebo pojištění (Teambrella, První klubová pojišťovna).

Já jsem se rozhodla pro toto téma, protože ráda zjišťuji informace o něčem novém, co není ještě zcela zpropagované a známé a to právě sdílená ekonomika splňuje. Je to fenomén poslední doby, který není ještě zcela rozšířený mezi lidmi všech věkových kategorií.

V teoretické části bakalářské práce bych se chtěla věnovat sdílené ekonomice obecně, vymezení pojmu sdílená ekonomika, jejím počátkům nebo subjektům, které v rámci ekonomiky platform působí. Dále se chci věnovat společnostem, které stojí za vnikem sdílené ekonomiky, můžeme je považovat za průkopníky, jako například Airbnb v oblasti ubytování nebo Uber v oblasti dopravy, a dále se chci zaměřit na známé platformy nebo na ty, které jsou rozšířené na území České republiky.

V praktické části práce se zaměřím na konkrétní obec s pověřeným obecním úřadem, konkrétně se jedná o obec Kozojedy, která se nachází v okrese Plzeň-sever. K této vesnici mám citový vztah, protože je to obec, ve které jsem vyrůstala a kde bydlím. K této obci jsou přidružené ještě čtyři další, Borek, Břízsko, Robčice a Lednice. Chtěla bych vytvořit dotazník právě na tuto konkrétní obec, ve kterém se budu ptát, jak moc je

pojem sdílená ekonomika rozšířený i v menších obcích. Zda by byli obyvatelé ochotni poskytnout nějakou věc, kterou plně nevyužívají někomu druhému za úplatu, zda by uvítali možnost zapůjčení nějaké věci či služby v rámci sdílené ekonomiky, zda mají zkušenost s nějakou z větších platforem v této oblasti a nakonec bych chtěla navrhnout pár konkrétních příkladů, o kterých si myslím, že by obyvatelé obce ocenili. V návrhu opatření se budu věnovat konkrétním příkladům, které by uvítalo nejvíce respondentů.

Cílem mé bakalářské práce je vyhodnotit možnost poskytnutí služeb sdílené ekonomiky v konkrétní obci s pověřeným obecním úřadem. Tento pojem ještě není v malých obcích zcela rozšířený. Mladí lidé si myslím, že tento pojem znají velmi dobře, ale starší obyvatelé o něm možná ještě nikdy neslyšeli nebo si pod ním nedokáží nic představit. Na vesnici se velké platformy, jako například Airbnb nebo Uber, moc neuplatní. Většina lidí, kteří využijí služeb Airbnb chtějí poznat život v nějakém velkém městě, známé památky a to bohužel vesnice nabídnout nemůže. Uber se zde také moc neuchytí, protože lidé na vesnici musí mít v rodině minimálně jedno auto, aby se mohli dopravovat do zaměstnání, do škol nebo na nákup. Dá se říct, že sdílená ekonomika v oblasti dopravy zde svým způsobem funguje. Když obyvatelé pracují například ve stejném městě nebo ve stejné firmě, tak jezdí více lidí jedním autem a buď ti co se vezou, tak řidiči za jízdu něco dají nebo na oplátku další den či týden vezmou auto oni. Berou to jako kamarádkou výpomoc, šetření životního prostředí, ale většinu z nich nenapadne hledat v tomto jednání pojem sdílená ekonomika. A já bych právě chtěla, aby se tento pojem rozšířil i do tak malých obcí, jako je ta naše.

1 Sdílená ekonomika

Sdílená ekonomika, v originálu „sharing economy“, jinak také společná spotřeba, vzájemná výměna či kolaborativní ekonomika, patří společně s konceptem smart cities k největším ekonomickým trendům 21. století a ve společnosti založené na kapitalistickém systému trhu umožňuje majitelům předmětu, který využívají pouze příležitostně, aby danou věc poskytl k užívání těm, kterým se nevyplatí si předmět při jejich míře využívání či finanční situaci koupit. Patří sem však také jednorázové pracovní nabídky, které jsou přes sharingové společnosti propojené s poptávkami. (Medium.com, 2020)

1.1 Vymezení pojmu sdílená ekonomika

Definice pojmů v oblasti sdílené ekonomiky a platform není snadná. Velmi často je využíván obecný pojem „sdílená ekonomika“, pro svoji všeobecnou známost. Autoři knihy *What's Mine Is Yours: The Rise of Collaborative Consumption*, Rachel Botsmanová a Roo Rogers popisují sdílenou ekonomiku jako ekonomický model, který podporuje využívání vlastnictví a umožňuje optimalizovat spotřebu pomocí sdílení výměnou, pronajímáním a půjčováním volných statků a služeb (Botsman R., Rogers R., 2010).

Betz Buczynski definuje sdílenou ekonomiku ve zkratce jako udržitelné hospodaření postavené na sdílení lidských i materiálních zdrojů (Buczynski, 2013).

Pro sdílenou ekonomiku můžeme dále nalézt například následující definici:

„Ekonomický model založený na sdílení nedostatečně využitých aktiv od volných prostor až po vlastní dovednosti výměnou za peněžní či nepeněžní odměny. V současné době se o ní do značné míry hovoří v souvislosti P2P trhem, ale stejná příležitost se skrývá také v B2C modelu.“

1.2 Počátky sdílené ekonomiky

Sdílená ekonomika je v dnešní době často považována za trend moderní doby. Přesto lze nalézt její počátky již daleko v historii (Deloitte, 2017). Dle Pagela (2013) lze myšlenku sdílení a společné spotřeby reflektovat již od prvopočátku lidské existence a formování sociálních vazeb. Kooperativního chování bylo využíváno zejména z hlediska nesčetných přínosů pro danou společnost, v naprostých většinách byl hlavním motivem účel přežití. Sociální interakce a interpersonální vztahy se nadále vyvíjely na základě neustále se zlepšujících jazykových a dalších dovedností, společnost si postupem času začala více uvědomovat výhody planoucí z kooperace a sdílení.

Tehdejší podoba sdílené ekonomiky na území České republiky se od té dnešní poměrně lišila a lidé vůbec netušili, že se jedná o sdílenou ekonomiku. Tento pojem v té době ještě neexistoval, pro ně to byla sousedská a přátelská výpomoc. Konkrétní příklady této „výpomoci“ popisuje rodačka v novinách malé obce ve svých vzpomínkách:

„Hospodařili jsme. Samovaz jsme si koupili s Pícclem dohromady, dva páry koní to táhly. Děda se toho naspravoval. Mlátičku – malou parovku – jsme si půjčovali po vsi. Obilí se navezlo do perny, a pak se na podzim mašinovalo. Taky gumák jsme si pořídili. Pak se udělalo menší družstvo, to se rozpadlo. Děda tam nechtěl jít. Dříve se všechno chovalo doma – nasazovaly se slepice, husy. Prase se zabilo, pověsilo na pusu a chodilo se pro maso. Zabíjelo se, když byla zima, ledničky nebyly. Měli jsme pět krav, mléko se odevzdávalo. Jeden rok jsme měli 40 husí – muselo být peří na zimu. Každým rokem se dralo. Nebyla televize, tak jsme si užily zábavy při draní. Ženský chodily k nám, pak se šlo drát na oplátku po vsi k ostatním.“ (Noviny kulturního spolku Kozojedy a obce Kozojedy, 2010)

1.3 Subjekty působící v rámci sdílené ekonomiky (Boháč, Morávek, Pichrt, 2017)

V rámci sdílené ekonomiky dochází ke vzájemné interakci tří subjektů. Jsou jimi uživatel, poskytovatel a zprostředkovatel.

1.3.1 Uživatel

Na straně poptávky vystupuje osoba, která nabízených služeb využívá. Tato osoba bývá označována jako uživatel a nejčastěji se bude jednat o soukromou osobu, tedy o spotřebitele. Český právní řád obsahuje hned dvě definice spotřebitele. Podle první z nich je „spotřebitelem fyzická osoba, která nejedná v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání.“¹ Podle druhé pak „spotřebitelem je každý člověk, který mimo rámec své podnikatelské činnosti nebo mimo rámec samostatného výkonu svého povolání uzavírá smlouvu s podnikatelem nebo s ním jinak jedná.“² Nicméně uživatelem může být i podnikatel nebo právnická osoba.

1.3.2 Poskytovatel

Na straně nabídky potom vystupuje poskytovatel. Jde o osobu sdílející nějaký statek, zdroj, čas či dovednost. Opět se může jednat o soukromou osobu, ostatně původní filozofií sdílené ekonomiky je propojení dvou spotřebitelů za účelem zužitkování nevyužitých statků, nebo o poskytovatele, který jedná v rámci výkonu svého povolání. Osoba jednající v rámci výkonu svého povolání pak může být buď v postavení zaměstnance, nebo podnikatele. „Zaměstnancem je fyzická osoba, která se zavázala k výkonu závislé práce v základním pracovněprávním vztahu.“³ Podnikatele definuje zákon takto: „kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.“⁴

1.3.3 Zprostředkovatel

K vyhledávání a nabízení služeb dochází nejčastěji online skrze tzv. digitální platformy. Digitální platforma, nebo také online platforma, představuje prostor v digitálním světě, v rámci něhož dochází k setkávání nabídky a poptávky vzájemně neznámých subjektů. Tím je umožněno účastnit se sdílení i mimo prostor uzavřené rodinné či sousedské komunity.

Online platformy jsou teď vlastně jakýmsi „digitálním tržištěm“, které propojuje poskytovatele a uživatele, tzn. ulehčuje subjektům vyhledávání a nabízení služeb, ale poskytuje také prostor pro samotnou realizaci transakce a mnohdy i stanovuje podmínky poskytování služby či poskytuje určitou záruku. Povaha činnosti konkrétní platformy má potom vliv na právní povahu tohoto subjektu.

1.4 Důvody vzniku sdílené ekonomiky a motivace jejího užívání

Sdílená ekonomika je fenomén především poslední doby a důvody jejího vzniku a pronikání do společnosti jsou následující: (Botsman, Rogers, 2010)

- 1) **Digitalizace a elektronizace** – tento prvek je pro sdílenou ekonomiku nepostradatelným prvkem, bez něho by se rozvíjela jen těžko a velmi pomalu. Rostoucí počet lidí připojených na internet tvoří ve své podstatě segment potenciálních uživatelů, jelikož propojení osob mezi sebou je jedna z nejdůležitějších částí sdílené ekonomiky. Za pomoci digitalizace, chytrých mobilních telefonů, tabletů a dalších zařízení dochází ve světě k neuvěřitelné výměně informací a dat, bez kterých by sdílená ekonomika nemohla fungovat.
- 2) **Sociální sítě** – jsou nedílnou součástí postupující digitalizace a svým způsobem určitě urychlily její rozvoj. V současné době jsou sociální sítě brány jako samozřejmost, která je používána každý den, přitom ale ještě před 20 lety sociální sítě v podstatě neexistovaly. Za kolébku sociálních sítí je považován Facebook, který byl založen v roce 2004. Na těchto sítích uživatelé sdílí své zážitky, fotografie, ale i běžné okamžiky jejich každodenního života. Mnoho lidí je zvyklých sdílet veřejně své soukromí, což může postupně vést k odbourání bariér ze sdílení jako takového, a i to dopomáhá k rozvoji sdílené ekonomiky.
- 3) **Měnicí se potřeby** – s rozvojem technologií, ale i svobody, se mění životní styl a hodnoty a Generaci Y a Z charakterizuje neustále se zmenšující potřeba věci vlastnit. Dříve mohl například automobil představovat určitý společenský status, ale pro mladší generaci je to především prostředek k transportu a potřeba jej vlastnit postupně mizí. To potvrzuje i nebyvalý zájem o operativní leasing.
- 4) **Hypoteční krize 2008** – jedna z největších ekonomických krizí v historii a zatím rozhodně největší v 21. století. Tato krize se velmi rychle rozšířila do celého světa a měla tak globální důsledky. Nicméně není možné označit tuto krizi jako hlavní důvod rozvoje sdílené ekonomiky, ale dají se najít paralely mezi vývojem různých modelů sdílené ekonomiky a této krize. Jako příklad můžeme uvést firmu Airbnb, která byla založena v roce 2008 a v následujících letech zažila rapidní růst, stejně tak jako řada dalších společností provozujících služby sdílené ekonomiky.

Rozvoj sdílené ekonomiky by neprobíhal bez patřičné motivace účastníků se subjektů, a to na všech stranách, tedy na straně poptávajících, nabízejících a zprostředkovatelů. Mezi hlavní druhy motivace můžeme zařadit: (Botsman, Rogers, 2010)

- 1) **Ekonomická** – stejně jako u většiny obchodních, podnikatelských, spotřebních a mnoha dalších procesů je ekonomická motivace důležitou součástí rozhodování. Většina modelů sdílené ekonomiky je založena na základě touhy po zisku nebo snížení nákladů. I proto můžeme najít paralelu mezi rozvojem sdílené ekonomiky v době nedávné hospodářské krize, kdy se lidé mohou dostávat do finančních potíží a o to intenzivněji poté hledají prostředky pro zvýšení příjmu nebo snížení nákladů.
- 2) **Sociální interakce** – pro některé jedince může být sociální interakce velmi zásadní motivací, a to hned v několika rovinách. Některé modely sdílené ekonomiky, především Airbnb, dávají svým uživatelům možnost poznat nové lidi a třeba si i získat přátele. Důležitou motivací může být také menší anonymita provozovatele určité služby, a tedy daleko bližší kontakt mezi oběma stranami.
- 3) **Environmentální** – jedním z hlavních i vedlejších efektů sdílené ekonomiky je určitá míra ekologičnosti. Sdílená auta znamenají celkově menší množství aut, a tedy menší množství emisí, a to jak při provozu, tak při výrobě. Nahrazení hotelů při cestování ubytováním u jiných lidí může mít podobný dopad. Pro určitou skupinu uživatelů může být tento faktor mnohdy rozhodující.

1.5 Pozitivní a negativní dopady sdílené ekonomiky na společnost

Sdílená ekonomika během posledních několika let stoupla na popularitě. Stejně jako většina jiných věcí, tak i sdílená ekonomika má své klady, ale i zápory.

1.5.1 Pozitiva sdílené ekonomiky

Sdílená ekonomika přináší vlastníkům aktiv nejen možnost přivýdělku, ale také flexibilní využití jejich času. Vlastníci aktiv nemusí vynakládat dodatečné fixní

náklady, jelikož zužitkovávají již existující kapacity a v ekonomice dochází k vyššímu využití těchto kapacit. (Deloitte, 2017)

Mezi její nejvýznamnější výhody se řadí například efektivnější využívání různých komodit. Dalším důvodem zvýšení popularity sdílené ekonomiky je například snadné objednání daných služeb (v tomto případě se jedná například o společnost Uber) především díky moderním technologiím. Velmi pozitivním faktem je i to, že v současné době jsou tyto digitální technologie dostupné téměř všem. Tyto ekonomické platformy jsou využívány i v oblasti online trhu. Na těchto trzích se střetává nabídka s poptávkou v oborech, jakými jsou například online marketing, copywriting, programování či doučování předmětů.

Sdílená ekonomika představuje velkou výhodu především pro nízkopříjmové domácnosti. Díky této možnosti získají tyto domácnosti přístup k různým věcem, statkům či službám, které by si nemohly dovolit pořídit, kvůli vysoké pořizovací ceně nebo vysokým nákladům na během vlastnictví. Pro tyto domácnosti také může být výhodné vystupovat ve sdílené ekonomice na straně nabídky, poskytovat nějaké svoje věci či služby a zvyšovat si tak rodinný rozpočet o příjmy za půjčení.

Sdílená ekonomika má pozitivní dopad i na environmentální a sociální oblast. Efektivnější využívání statků přispívá ke snižování počtu nákupů těchto věcí a tím pádem šetří vzácné přírodní zdroje. Snižování výroby a následného prodeje tedy výrazně šetří životní prostředí. Co se týče oblasti sociální, tak výhoda sdílené ekonomiky může být i v podobě vyšší míry socializace, poznávání a sblížování se s dosud neznámými lidmi. Od sdílené ekonomiky se očekává, že by mohla zmírnit společenské problémy, mezi které patří například nadměrná spotřeba, chudoba či znečištění.

Přínosem může být ale také zvýšení kvality zboží a služeb, které nabízí tradiční poskytovatelé. Tato přímá úměra funguje tak, že rozkvět sdílené ekonomiky může poskytovatele nutit ke zkvalitnění jejich služeb, popřípadě i upravení ceny, aby jejich produkty a služby zůstaly i nadále konkurenceschopné.

1.5.2 Negativa sdílené ekonomiky

Když má nějaká věc svá pozitiva a klady, tak zákonitě musí mít i nějaká negativa. Výjimkou není ani sdílená ekonomika. I když by se někomu mohlo na první pohled

zdát, že tento moderní trend je vlastně řešením pro mnoho problémů, ať už sociálních nebo například environmentálních, a že se na něm snad ani žádná negativa najít nedají, opak je pravdou.

Jedním takovým největším negativem je fakt, že provozovatelé a poskytovatelé působící na trhu sdílené ekonomiky nejsou zaměstnanci a tudíž se na ně nevztahuje žádné odstupné, zdravotní pojištění nebo například prémie. Kvůli tomu může nastat problém v tradiční ekonomice, kde může dojít k dlouhodobému poklesu pracovních míst. Důvodem toho je fakt, že poskytování zboží a služeb v rámci sdílené ekonomiky je finančně méně náročné, tudíž jim lidé dávají přednost a dosud zaběhnuté společnosti tak přicházejí o svůj zisk.

Jedním z problémů může být i to, že činnosti, které se v rámci sdílené ekonomiky provádí, občas nejsou v souladu s aktuálními předpisy a zákony, což vyvolává ne zcela pozitivní reakce podnikatelských subjektů, kteří tento způsob pronajímání věcí a poskytování služeb považují za nekalou konkurenci. Na tento problém navazuje dilema pro vládu, která musí posoudit hranice sdílení, kdy jde stále ještě o sdílení a kde už se jedná o podnikatelskou činnost. Je docela náročné a možná i trochu nereálné stanovit stejné předpisy pro jedince, který pronajímá jeden nevyužívaný pokoj ve svém bytě a pro někoho, kdo pronajímá více bytových jednotek či domů. Z toho vychází problém tzv. nadužívání sdílené ekonomiky.

V současné době by mohla být největší hrozbou sdílené ekonomiky hospodářská krize, která je spojená s restriktivními opatřeními vlád států celého světa s cílem omezení šíření viru COVID-19. Tato krize by se někdy v budoucnosti mohla stát jakýmsi katalyzátorem sdílené ekonomiky, stejně jako v roce 2008 přispěla k růstu sdílené ekonomiky tehdejší hospodářská krize.

2 Modely sdílené ekonomiky

Sdílená ekonomika funguje v mnoha oblastech podnikání. V této kapitole jsou zmíněny sektory ekonomiky, ve kterých se již digitální platformy prosadily.

2.1 Zprostředkování ubytovacích služeb

Tato forma sdílení je založena na poskytnutí volného prostoru k ubytování nebo bydlení na kratší dobu v řádu například několika týdnů nebo měsíců. Může se jednat o využití samostatné místnosti uvnitř vlastního bytu, celého bytu, ale i pouhé místo k přespání v podobě postele, pohovky nebo pouze matrace a spacáku na podlaze obývacího pokoje.

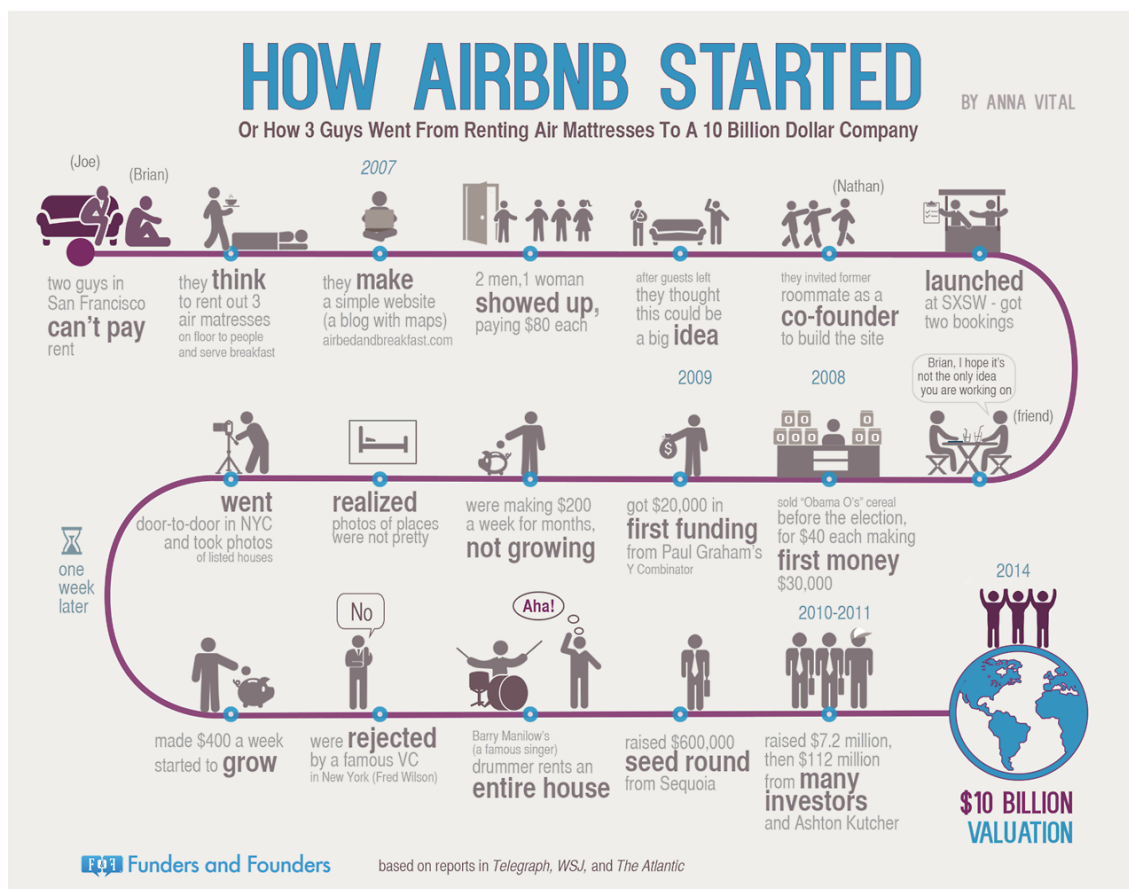
2.1.1 Airbnb

Airbnb je zkratka pro Air Bed and Breakfast (nafukovací postel a snídaně). Oficiálně byla tato společnost založena v srpnu roku 2008 v San Franciscu. Původně začalo Airbnb vznikat již o rok dříve jako mini-projekt dvou designérů (Brian Chesky a Joes Gebbia), kteří neměli na nájem, a proto se rozhodli si přivydělat a účastníkům jedné designové konference poskytnout možnost přespání na matracích u nich v obývacím pokoji.

Vytvořili proto internetovou stránku airbedandbreakfast.com, na kterou umístili svoji nabídku přenocování a díky ní si během pár dnů vydělali přibližně 1 000 dolarů. Po tomto úspěchu si uvědomili, že pravděpodobně objevili mezeru na trhu a jejich služba v sobě skrývá obrovský potenciál. Rozhodli se přijmout do party bývalého spolubydlícího (Nathan Blecharczyk) a jejich podnikání mohlo začít. Že to byl ale teprve začátek, dokazuje fakt, že Airbnb vydělalo během prvních měsíců pouze 200 dolarů týdně a vůbec nerostlo. Začátky společnosti jsou zobrazené na obrázku č. 1 (Obr. 1). (Czechcrunch.cz, 2014)

Změna nastala v době, kdy si všichni tři zakladatelé uvědomili, že prodává především vizuální stránka věci, a že apartmány, které na Airbnb nabízejí, mají mizerné fotky pořízené většinou mobilem. Proto odletěli do New Yorku, kde všechny nabízené prostory osobně znovu vyfotili. Příjmy následně vyskočily na 400 dolarů týdně a Airbnb začalo růst. (Czechcrunch.cz, 2014)

Obr. 1: Infografika přehledně mapující vývoj Airbnb

Zdroj: CzechCrunch.cz

Dnes tato platforma umožňuje hostům (uživatelům) nalézt na přechodnou dobu ubytování a hostitelům (poskytovatelům) ekonomicky využít volný statek, kterým disponují, tedy prostor, který může sloužit k ubytování. Samo Airbnb o sobě tvrdí, že je pouhým zprostředkovatelem, a že ubytovací služby jsou poskytovány registrovanými hostiteli, nicméně závazné právní posouzení této otázky v současné době neexistuje. Airbnb neurčuje ceny, za které je ubytování nabízeno, ale pouze stanovuje doporučené rozmezí, kterého se host může, ale nemusí držet. Také podmínky přístupu ke službě jsou stanovovány ve výrazně omezenější míře. Host má možnost vybrat si ubytování i hostitele sám, hostitel potom v závislosti na svém nastavení buď přijímá automaticky všechny rezervace, nebo musí rezervaci hosta nejprve schválit.

Samotná služba funguje primárně na online platformě, kde se střetávají nabídka s poptávkou. Nutností je registrace do systému, a to jak pro hostitele, tak pro uživatele. Registrace pro hostitele je poměrně složitější, protože musí uvést všechny potřebné

údaje, jako například fotografie pronajímatelného prostoru, jeho vybavení, podmínky pronájmu atd. Hostitel si sám určuje cenu, kterou požaduje za možnost ubytování. Ta se uvádí většinou za noc nebo za týden. Obě strany, jak hostitel, tak uživatel o sobě pro větší jistotu uvádějí detailnější informace a podmínkou může být také například uvedení nějakého identifikačního průkazu.

Rezervace ubytování probíhá obdobně jako například u rezervace hotelů či jiných ubytovacích zařízení. Uživatel si vyhledá nabídku ubytování dle svých požadavků a zadá rezervaci. Profit Airbnb se generuje z poplatků za zprostředkování a počítá se procentuálně z ceny za ubytování. Výhodou je, že platby probíhají výhradně přes Airbnb, prostřednictvím platební karty online, což dává uživatelům poměrně velkou jistotu ohledně zaplacení i využití služby.

Za necelých 10 let se z Airbnb stala velmi známá služba dostupná a fungující ve více než sto devadesáti zemích světa a v současné době se stává vážným konkurentem klasickému hotelovému ubytování.

2.1.2 Booking.com

Společnost Booking.com založil Geert-Jan Bruinsma v Amsterdamu roku 1996. Během pár let se z malé holandské firmy stala vedoucí světová online společnost v oblasti cestování. Booking.com je součástí skupiny Booking Holdings Inc. (NASDAQ: BKNG) a jejím cílem je usnadňovat všem poznávat svět.

Booking.com poskytuje online platformu, přes kterou mohou poskytovatelé služeb cestovního ruchu nabízet a prodávat své produkty a služby k objednání, zakoupení, pronájmu, nájmu a rezervaci a přes kterou mohou návštěvníci platformy nacházet, vyhledávat, porovnávat, objednávat, rezervovat nebo zakoupit (tj. služba zprostředkování). (Booking.com, 2021)

Díky nejnovějším technologiím, se kterými tato společnost pracuje, a které usnadňují cestování, umožňuje hostům možnost výběru ubytování či dopravy přesně podle jejich požadavků. Booking.com jako jedna z největších světových platforem zaměřených na cestování umožňuje ubytováním z celého světa oslovit globální publikum a rozvíjet jejich podnikání, ať už se jedná o již známé společnosti nebo soukromá ubytování.

Booking.com je k dispozici ve 43 jazycích a nabízí více než 28 milionů evidovaných ubytovacích jednotek, z toho 6,2 milionů ubytování v soukromí, apartmánů a jedinečných typů ubytování. (Booking.com, 2021)

2.1.3 Flatio

Český startup Flatio se zabývá zprostředkováním střednědobých nájmu. Původně společnost začínala v Brně, poté svoji působnost přesunula do Prahy a dnes pomáhá se sháněním střednědobého bydlení i v Bratislavě, Vídni, Budapešti, Berlíně či Varšavě.

Společnost se zabývá především střednědobými nájmů, tudíž nájmů na dobu od jednoho do dvanácti měsíců. Do ceny je započítáno jak nájemné, tak ceny za energie a služby včetně internetu nebo například vybavení domácnosti, proto se ze začátku může cena zdát vyšší než u ostatních nájmu. V tomto případě už se jedná ale o cenu konečnou a dále se již nebude navyšovat.

Výhodou využití nájmu přes službu Flatio je, že klient nemusí skládat žádnou vratnou kauci, platí pouze servisní poplatek. Dalším velkým plusem této společnosti je využívání nejmodernějších technologií jako jsou například virtuální prohlídky nebo podepisování smluv bez nutnosti osobního kontaktu. Smlouvy se podepisují například prostřednictvím SMS. Také jednotlivé platby za nájem mohou klienti platit online kartou přes aplikaci.

Za pouhé tři roky existence startupu Flatio na českém trhu, dokázala společnost nejen navýšit počet nabízených bytů, ale také rozšířilo své služby za hranice České republiky. Dle slov zakladatelů to zpočátku nebylo úplně jednoduché, protože zahraniční majitelé nemovitostí většinou neznali pojem střednědobý pronájem, natož jak funguje. Všechny překážky se jim ale povedlo překonat a dostat do povědomí majitelů i nájemníků tento, v Česku nový, trend.

Flatio je vhodný především pro firmy, které hledají ubytování pro své zaměstnance na služebních cestách. Ve většině případů se jedná o zahraniční zaměstnance. Dále služeb této společnosti využívají například studenti při studijních zahraničních pobytech, jako například Erasmus, osoby, které rekonstruují svoji nemovitost nebo ti, kteří přijeli ze zahraničí na delší dobu navštívit svoji rodinu.

Ceny bytů se pohybují v Praze od 11 000 Kč do 90 000 Kč, záleží na typu. Ceny za pronájem se ve většině případů uvádějí za jeden měsíc. V Brně se pak průměrně platí za

byt 19 000 Kč. K dispozici jsou byty 1+kk, 2+kk, 3+kk a 4+kk. Nejpopulárnější jsou byty typu 2+kk, naopak nejméně frekventované jsou 4+kk.

2.2 Sdílená ekonomika v oblasti bankovníctví

2.2.1 Bankreat

Bankerat.cz je internetová aukční platforma pro poskytování a správu P2P půjček v České republice. Na trhu působí již od roku 2010. Hlavní činností je vývoj a správa internetového aukčního portálu a administrace půjček poskytnutých prostřednictvím internetového portálu pro uživatele. (Bankerat.cz, 2021)

Společnost nepoužívá rating žadatelů o půjčku, ale půjčky dělí na pět základních typů:

- D-Půjčka bez registrů a bez doložení příjmů
- C-Půjčka bez doložení příjmů (s registry)
- B-Půjčka bez registrů (s doloženými příjmy)
- A-Půjčka s doložením příjmů a registrů
- N-Půjčka se zástavou nemovitosti

Žadatelé (zařazení do jedné z výše uvedených typů půjček) popíší svoji finanční situaci a účel půjčky a uvedou maximální akceptovatelný úrok. Na druhé straně investor (investoři) mohou požadovat další podmínky, jako například kopii občanského průkazu, výpis z účtu za poslední tři měsíce, doklad o výši příjmů či různá zajištění dluhu dle § 2018 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku. (Pichrt, Boháč, Morávek, 2017)

2.2.2 Zonky.cz

Společnost Zonky je subjektem působícím na poli finančních služeb, přičemž náplní jeho činnosti je poskytování bezúčelových úvěrů. Funguje na principu propojování dvou subjektů – investora (poskytovatele), který disponuje nějakými přebytečnými finančními prostředky, jež by rád investoval, a klienta (uživatele), který má naopak finančních prostředků nedostatek, a proto by si je rád od někoho půjčil. (Pichrt, Boháč, Morávek, 2017)

Zonky je společnost s ručením omezeným registrovaná u České národní banky, patří do skupiny Home Credit, jejímž majoritním vlastníkem je PPF. Podmínkou pro investora a klienta je stát se členy online komunity fungující na klubovém principu, tzn., musí být pozváni některým z již zaregistrovaných členů nebo musí zažádat o registraci a počkat,

až bude schválena ze strany provozovatele platformy. Zonky důkladně prověřuje všechny žadatele o půjčku a následně je ohodnotí dle stupně rizikovosti. Celý proces půjčky je administrativně a právně zastřešený a v případě, že je půjčka poskytnuta, následně rozděluje splátku mezi investory.

Chce-li si klient půjčit peníze, nejprve si vybere, o jakou půjčku má zájem. Dále zadá, kolik si chce půjčit a kolik zvládne měsíčně splácet. Zonky poté pošle nezávislou nabídku na zadaný email klienta. Na základě relevantních informací uvedených klientem stanoví Zonky rating, v závislosti na něm je poté stanovený úrok. Klient následně sepíše svůj příběh, proč si potřebuje půjčit, jak se dostal do situace, že nemá peníze a ten je poté dva dny vystavený na tržišti. Na základě těchto vystavených příběhů a ratingu se investoři rozhodují, kam své volné finanční prostředky investují. Pokud se sejde dostatek investorů a pokryjí částku požadovanou klientem, Zonky uzavře s klientem smlouvu. V případě, že nebude dostatek investorů a nevybere se celá částka, doplatí úvěr ve většině případů Zonky.

Společnost na český trh vstoupila v roce 2015 a od úplného začátku její popularita roste. Otevřela dveře sdílené ekonomice v oblasti bankovníctví, kdy lidé půjčují lidem. U nás je Zonky považováno za skutečného lídra v této oblasti, v poslední době se v oblasti bankovníctví, a nejen tam, objevují společnosti založené na P2P ekonomice, ale Zonky si stále udržuje první místo, s velkým náskokem.

2.2.3 Pujcmefirme.cz

Pujcmefirme.cz se od ostatních P2P společností liší tím, že se specializuje především na poskytování úvěrů právnickým osobám, místo fyzickým. Podobně jako Bankerat.cz propojuje dlužníky a věřitele na základě aukčního systému. Jediný rozdíl je v tom, že na půjčky se zde může složit více investorů a tím tak rozložit riziko.

Portál Pujcmefirme.cz provozuje společnost BONDSTER Marketlace s.r.o., což je provozovatel unikátního investičního portálu pro širokou vrstvu investorů. Cílem společnosti Pujcmefirme.cz je zajistit rozvoj této platformy a rozšířit povědomí o této možnosti rozvoje podnikání především podnikatelům a menším firmám, pro které je mnohdy obtížné si zajistit vhodný zdroj financování u velkých bankovních ústavů. (Pujcmefirme.cz, 2021)

Pokud se klient rozhodne zažádat o úvěr, musí nejdříve vyplnit úvěrovou smlouvu, ve které vyplní maximální akceptovatelný úrok, požadovanou částku, typ úvěru a firemní údaje. Poté mu administrátor zašle částku úvěru na účet. Na poptávky jednotlivých žadatelů reagují investoři, kteří mohou k zadávání nabídek využít investiční automat, který jim po určitou dobu připravuje nabídky ke schválení. S dlužníkem uzavírá administrátor jednu úvěrovou smlouvu na celkovou částku úvěru od více investorů. Následně provádí administraci úvěru, včetně případného vymáhání. (Pujcmefirme.cz, 2021)

Společnost začala půjčky poprvé zprostředkovávat v roce 2015, kdy byl do provozu uveden její webový portál. V minulých letech měla menší krizi, nefungovala přesně podle právních předpisů, přestala splácet investorům a celá situace musela být řešena s Policií ČR. Ta přišla na to, že existuje možnost, že vložené peníze investorů byly ukradeny a společnost tak teoreticky vytunelována. Vyšetřování stále pokračuje a dodnes není jasné, zda investoři své peníze ještě někdy uvidí. Každopádně Pujcmefirme.cz má již nového majitele a vypadá to, že si povede daleko lépe než pod minulým vedením.

2.3 Sdílená ekonomika v oblasti pojištění

2.3.1 Lemonade

Lemonade je digitální pojišťovna založená na myšlence, že poskytovatelé pojištění mohou být také „ti dobří“. Společnost vznikla jako reakce na některé zásadní rozdíly mezi trhem pojišťovnictví pro mileniály a tím, co fungovalo v předchozích desítkách let. (Insight.cz, 2021)

Tato platforma nevlastní žádné nemovitosti, sází na pohodlí svých klientů, kteří si mohou veškeré pojištění řešit v klidu ze svých domovů. Nabízí mobilní zákaznický zážitek na míru, stejně jako pojistky, se kterými mohou klienti pokrýt především malé nákupy, jakými jsou například drobné elektro či oblečení.

Pojišťovna vznikla 21. září 2016, tehdy se jednalo o dlouho očekávaný P2P projekt. V prvních týdnech překvapovala především postavením inovativního konceptu, který vznikl díky moderním technologiím. Základním princip jejich majetkového pojištění je v zásadě velmi jednoduchý. Lemonade říká: „Nejsou to naše peníze!“² Pojišťovna si z pojistného vezme pouze 20 %, které použije na své náklady a zisk, zbytek nechává

bokem na výplatu pojistných událostí. Pokud z této částky něco zbyde, Lemonade finanční částku daruje některé z nadací, kterou si klient sám vybral při sepisování smlouvy. Důsledkem tohoto jednání je, že se pojišťovna nedostává do přímého střetu s klientem v případě pojistné události. Nestojí proti sobě totiž dvě strany, které usilují o stejné peníze. Pojišťovna má svých 20 % již zaplacených a na větší částku nemá nárok. V tomto případě pouze poskytuje službu administrace události, a buď vyplácí škodu klientovi, nebo přebytek peněz na charitu.

Fungování online platformy Lemonade popisuje příběh muže jménem Brandon Pham z Brooklynu. Na konci roku 2016 mu někdo ukradl jeho kabát, který měl pojištěný u tehdejší inovativní newyorské pojišťovny Lemonade. Vyplnil pouze pár otázek ve formuláři, který našel v aplikaci, prostřednictvím mobilního telefonu nahrál zprávu, jak ke krádeži došlo, a následně vše odeslal. Pojistnou smlouvu tehdy zpracoval robot, který ji prověřil, zkontroloval její správnost a následně žádost odsouhlasil. Poté zadal platební příkaz a prostřednictvím SMS zprávy informoval klienta. Celý tento proces trval celkem 3 vteřiny, během kterých dostal Brandon i peníze z pojistky na jeho účet.

2.3.2 První klubová pojišťovna

První klubová pojišťovna, jak už název napovídá, funguje na klubovém principu, podobně jako například Zonky. Chce-li tedy klient využívat její služby, musí se napřed stát členem klubu. Pojišťovna vybírá od svých členů pojistné, které následně spravuje. Disponuje sítí nezávislých likvidátorů, kteří mají na starosti posouzení a vypořádání uplatněných nároků. Rozdíl oproti běžným komerčním pojišťovnám spočívá v tom, že První klubová pojišťovna nepovažuje vybrané pojistné za své peníze, ale za peníze svých členů. Inkasované peníze, které nebyly spotřebovány na pojistné plnění, jsou na konci roku vráceny členům a pojišťovna sama funguje jen z pevně daného podílu na pojistném.

První klubová pojišťovna vznikla v roce 2015 jako ryze Česká akciová společnost a svou myšlenkou se vrací k historickým počátkům pojištění, kdy se skupina námořníků vzájemně chránila proti ztrátám lodí na moři. Za jejím vznikem stáli zkušení manažeři z velkých českých pojišťoven, Lubomír Bušek a Marek Orawski, hlavním investorem je investiční fond Karla Janečka RSJ, a.s. V roce 2019 získala pojišťovna nového majitele, Jakuba Strnada, a z První klubové se stala Pillow pojišťovna.

2.4 Sdílená ekonomika v oblasti dopravy

2.4.1 Uber

Společnost Uber je velmi významný hráč na poli transportních služeb a jedním z nejvýznamnějších představitelů sdílené ekonomiky. Uber je online platforma umožňující objednat si prostřednictvím aplikace přepravu ze zvoleného bodu najině místo dle vlastního výběru. Aplikace rozpozná polohu uživatele a nalezne dostupné řidiče v blízkém okolí. (Boháč, J., Morávek, R., & Pichrt, J., 2017).

Uber oficiálně vznikl v březnu roku 2009. Nápad na založení této platformy se ale zrodil v hlavách zakladatelů, Trávise Kalanicka a Garetta Campa, již v roce 2008. Tehdy během jednoho chladného zimního večera měli oba mladíci problém sehnat taxi, a tak dostali nápad, který stojí za pozdějším vznikem Uberu. O necelý rok později vyvinuli aplikaci, která umožňuje objednat odvoz pouhým kliknutím. První cestující využili služeb Uberu v roce 2010 v San Franciscu, o rok později se tato platforma rozšířila do zahraničí, konkrétně do Paříže, kde tři roky předtím vznikla celá myšlenka. V roce 2012 nastal ve službě Uber zlom a poprvé v jeho historii si mohli cestující objednat doručení zmrzliny celkem v 7 městech USA. Postupem času Uber svoje služby ještě více rozšířil a dnes je možné například objednat si prostřednictvím platformy UberKITNES 15minutové mazlení s koťátko. Dále Uber pomáhá vybírat oblečení na dobročinné účely, lidé si mohou objednávat jídlo nebo si například pohodlně dojet k doktorovi. Prostřednictvím UberMILITARY si mohou řízením vydělávat vojáci a jejich rodinní příslušníci. Dle statistiky z roku 2018 měsíčně využívá tuto platformu 91 milionů aktivních uživatelů a 3,9 milionu řidičů, celkem už bylo uskutečněno více než 10 miliard jízd po celém světě, v 63 zemích a více než 700 městech po celém světě. Denně se uskuteční přibližně 14 milionů jízd. (Uber.com, 2021)

Řidičům stanovuje Uber určité závazné podmínky spolupráce, které musí dodržovat, jedná se například o omezení řidiče v odmítání zákazníků, určité minimální hodnocení od zákazníků apod. V případě řidičovo pochybení je Uber oprávněn spolupráci s řidičem ukončit nebo ji dočasně pozastavit. Cenu jízdy stanovuje Uber a řidič ani zákazník se od ní nemohou odchýlit. Další podmínkou je, že řidič nesmí znát identitu svého zákazníka a naopak.

V některých zemích je Uber omezený nebo zcela zakázaný. V USA se jedná například o tyto země – Austin, Aljaška a Oregon. V Kanadě je Uber povolený téměř všude, vyjma Vancouveru. V Japonsku mohou striktně operovat v přepravě osob pouze licencovaní řidiči se schválenými vozidly, není zde však zcela zakázán. Místa, kde je Uber tolerován, jsou ta s horší dopravní dostupností, tudíž tam, kde není rozsáhlá veřejná doprava. Austrálie je naopak sdílené ekonomice velmi otevřená, zde je možné objednat si Uber téměř všude, kromě Severního teritoria. Co se týká evropských zemí, tak tady je Uber zakázaný například v Bulharsku, v Dánsku nebo v Maďarsku. V České republice, stejně jako v mnoha jiných zemích, naráží tato platforma na řadu problémů, především ze strany konkurence – taxislužeb, které argumentují tím, že řidiči Uberu porušují zákony zejména tím, že nevlastní licence pro provozování taxislužeb. Povolený je u nás zatím jen v Praze.

2.4.2 BlaBlaCar

Společnost BlaBlaCar vznikla roku 2006 ve Francii, když se Frédéric Mazzella, tehdejší student Stanfordu, neměl jak dostat domů za rodiči. Neměl vlastní auto a lístky na vlaky a autobusy již byly vyprodané. Když si všiml aut, které jezdily kolem něj a téměř všechny byly poloprázdné, napadlo ho, že by mohl zkusit oslovit někoho z projíždějících řidičů a nabídnout mu sdílení nákladů na společnou cestu výměnou za svezení. Tak začal příběh nového způsobu cestování, postaveného na lidech a vzájemném sdílení.

Zakladatelé BlaBlaCaru jsou tři, Nicolas Brusson, který má na starosti mezinárodní růst společnosti, Frédéric Mazzella, výkonný předseda správní rady a Francis Nappez, který řídí technický vývoj BlaBlaCaru.

V současné době je BlaBlaCar největší komunita pro spolujízdu na světě. Platforma je vyvinuta tak, aby vytvářela bezpečné a důvěryhodné prostředí, ve kterém si členové zakládají vlastní profily s historií a vzájemným hodnocením. V České republice a na Slovensku byl projekt BlaBlaCar spuštěn 13. ledna 2016.

Služeb BlaBlaCaru nyní využívá více než 45 milionů členů ve 22 zemích. Dosud proběhlo více než 30 milionů stažení aplikace BlaBlaCar (pro iPhone a Android). Díky využívání této platformy se každý rok dostane do ovzduší přibližně o 1 000 000 tun méně emisí CO₂. (Blablacar.cz, 2021)

Platforma je dostupná pro všechny osoby starší 18 let. Registrace nezletilé osoby je přísně zakázána, proto při přístupu a přihlášení na tuto platformu budoucí člen prohlašuje a zaručuje, že je osobou starší 18 let a více. Podmínkou pro možnost zveřejňovat a prohlížet inzeráty a komunikovat mezi sebou, je založení účtu a registrace k členství. Chce-li si někdo vytvořit účet, musí vyplnit všechna povinná pole v registračním formuláři nebo se přihlásit k účtu na Facebooku a zaregistrovat se zde.

2.4.3 Scoobike sharing

Scoobike sharing je první systém sdílení koloběžek na světě. Tato forma dopravy má mnoho výhod, je to ekonomické, šetrné k přírodě a v případě koloběžek také zdraví prospěšné a podporující fyzickou i mentální pohodu člověka. Vůbec první samoobslužný sharing koloběžek na světě se podařilo spustit v Plzni, zdejší ulice rozzářily zářivě žluté a stylově modré koloběžky. Za tímto projektem stojí hned několik aktérů, v čele se spolkem „k světu“ a s velkou podporou Městského obvodu Plzeň 3, který podpořil celou realizaci dotací ve výši 1,3 milionu korun. Koloběžky využívají především studenti, rodiny s dětmi, ale i podnikatelé. Pomocí scoobike se lidé mohou rychle a ekologicky pohybovat po centru města nebo v kampusu Západočeské univerzity v Plzni.

Cílem projektu je rozšířit možnost alternativních způsobů dopravy v Plzni a nabídnout občanům rychlou, ekonomicky výhodnou a ekologickou přepravu v centru města pomocí sdílených koloběžek.

Tento koncept ovšem moc nespĺňuje definici sdílené ekonomiky, kde původní význam slova sdílení byl sdílet něco co vlastním a naplno nevyužívám. Z tohoto slova se však dnes stalo slovo módní a jeho původní význam byl rozšířen. Příkladem je právě Scoobike sharing, kde vlastníkem koloběžek je město Plzeň, které je nakoupilo za účelem právě tohoto projektu a nyní je poskytuje všem občanům.

Scoobike sharing v centru Plzně

V centru Plzně se nachází 5 stanovišť, na kterých je k dispozici celkem 35 žlutých koloběžek, které si lze zapůjčit každý den od 7.00 do 20.00. Maximální doba výpůjčky je 30 minut. Tento okruh byl spuštěn v roce 2019 a zatím běží pouze testovací provoz. To znamená, že koloběžky si lze nyní půjčovat zdarma, je zde jediná podmínka, a to

nabitá Plzeňská karta alespoň na 90 dní. Výpůjčka koloběžky je velmi jednoduchá, stačí přiložit Plzeňskou kartu na 2 vteřiny ke stojanu, tím je registrace vyřízená a už jen stačí vybrat si vyhovující koloběžku. Brzy se chystá i možnost výpůjčky pro osoby, které nevlastní Plzeňskou kartu.

Scoobike sharing v kampusu ZČU

V kampusu Západočeské univerzity v Plzni využívají možnost sdílených koloběžek studenti a zaměstnanci již od roku 2016. O víkendech mohou modré koloběžky využívat i ostatní lidé, kteří s univerzitou nemají nic společného. Podmínkou pro zapůjčení je vlastnictví JIS karty a registrace na webových stránkách scoobike, poté lze jezdit 30 minut zdarma a k tomu 2 hodiny pro dva o víkendech. Bez JIS karty je možné jezdit 20 minut zdarma. O víkendu mohou Plzeňané jezdit prostřednictvím Plzeňské karty. Výpůjční doba od 6.00 do 21.00 hodin.

3 Obec s pověřeným obecním úřadem

Obec s pověřeným obecním úřadem vykonává přenesenou působnost pro obce, které se nacházejí v jejím správním obvodu. Správní obvody pověřených obecních úřadů byly stanovené vyhláškou Ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb., o stanovení právních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Samotný rozsah působnosti stanovují zvláštní zákony. Seznam obcí s pověřeným obecním úřadem nalezneme v zákoně č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností. Obec, která je zapsána právě jako obec s pověřeným obecním úřadem vykonává působnost nejen na území své obce, ale i na území obcí, které spadají do jejího správního obvodu.

Pojem pověřený obecní úřad vznikl v roce 1990, tehdy byl ustanoven v §60 zákona č. 367/1990 Sb., o obcích, v platném znění. Činnost, tak jak ji známe dnes, zahájily obce s pověřeným obecním úřadem 1. 1. 2003, spolu s obcemi s rozšířenou působností.

Obec s pověřeným obecním úřadem nemůže vzájemně uzavírat veřejnoprávní smlouvy a žádnému orgánu nepřísluší těmto obcím přenesenou působnost odejmout. (Kopecký, 2017). Krajskému úřadu náleží pravomoc, kdy může na obec s pověřeným obecním úřadem přenést výkon přenesené působnosti obce, která se nachází na území jejího správního obvodu a není schopna přenesenou působnost nadále vykonávat. (Koudelka, 2007).

Pověřený obecní úřad je považován za orgán územního samosprávného celku.

3.1 Činnosti obce s pověřeným obecním úřadem

Dá se říct, že základní přenesenou působnost vykonávají všechny typy obcí v České republice. Pro širší míru výkonu přenesené působnosti spadá každá obec pod jeden správní obvod, kde je přenesená působnost vykonávána právě přes pověřený obecní úřad. Přenesená působnost, kterou vykonávají obce s pověřeným obecním úřadem, je upravována speciálními zákony. Pro výkon této působnosti jsou zřizovány různé odbory, speciální orgány či jiná oddělení. Obce s pověřeným obecním úřadem vykonávají různé druhy úkolů, níže si uvedeme alespoň některé z nich.

První oblastí jsou krizová řízení. V této oblasti vyplácejí obce v přenesené působnosti jednorázové dávky fyzickým osobám, jako státní podporu při různých mimořádných haváriích či živelných pohromách. Úprava krizových řízení je uvedena v zákoně č. 240/2000 Sb., krizový zákon. Důležitou součástí této oblasti je požární ochrana, jejíž úpravu můžeme nalézt v zákoně č. 133/1985 Sb., o požární ochraně. Sem patří zabezpečení hašení požárů, záchranné práce při živelných pohromách či jiných mimořádných událostech nebo například zabezpečení nepřetržité pracovní pohotovosti akceschopnosti jednotky sboru dobrovolných hasičů.

V oblasti sociální politiky zabezpečují pověřené obecní úřady pomoc v hmotné nouzi a poskytování dávek hmotné nouze podle zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi. O výši těchto dávek, přiznání příspěvku na živobytí, o doplatku na bydlení či o mimořádné okamžité pomoci rozhoduje příslušný odbor. Ten zároveň poskytuje veškeré potřebné informace osobám, které se v hmotné nouzi právě nacházejí.

Další činnost souvisí s oblastí regionálního rozvoje, která je upravena zákonem č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. V tomto zákoně lze nalézt zajišťování úkolů, které jsou spojeny s procesem podpory regionálního rozvoje.

V zákoně č. 301/2000 Sb., zákon o matrikách, jménu a příjmení, jsou upravena práva a povinnosti matričních úřadů. Pověření úředníci matričních úřadů obcí s pověřeným obecním úřadem vydávají rodné listy, oddací listy a úmrtní listy. Dále provádí zápisy do matričních knih, vedou sbírky listin a provádí změny v matričních knihách.

Další činností, kterou má obec s pověřeným obecním úřadem na starost je činnost stavebního úřadu, jejíž úpravu najdeme v zákoně č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu. V této oblasti má obec s pověřeným obecním úřadem na starost mnoho činností, například rozhodnutí o spojení územního a stavebního řízení, uzavření veřejnoprávní smlouvy, která nahradí územní rozhodnutí, rozhodnutí o umístění stavby či rozhodnutí o změně využití území.

Činností, která má obec s pověřeným obecním úřadem na starost, je mnohem více, vypsala jsem pouze ty základní, se kterými se většina obyvatel obce již setkala nebo s největší pravděpodobností setká.

3.2 Organizační struktura obce s pověřeným obecním úřadem

Obce vykonávají své pravomoci a působnost prostřednictvím svých orgánů, vymezených v ustanovení § 5 zákona o obcích. Orgány obce jsou organizačními útvary organizační struktury obcí, jako územních samosprávných veřejnoprávních korporací. (Průcha, 2002)

Základním orgánem obce je zastupitelstvo obce, od něhož je odvozováno postavení ostatních orgánů. Dalšími orgány jsou rada obce, což je výkonný orgán pro oblast samostatné působnosti, starosta, který představuje monokratického představitele obce a posledním orgánem je obecní úřad. Všechny orgány obce upravuje čtvrtý zákon o obecním zřízení v ustanovení § 67 – 111. Orgány zastupitelstva a rady obce jsou upravovány ustanoveny v § 117 – 122 zákona o obcích.

Zastupitelstvo obce je základní, volený a nejvyšší samosprávný orgán a zastupitelský sbor obce, který je složen ze členů zastupitelstva obce. Počet jednotlivých členů se odvíjí od počtu obyvatel a velikosti územního obvodu a voleni jsou na čtyři roky přímou volbou občanů. Zastupitelstvo by se mělo scházet minimálně jedenkrát za 3 měsíce nebo podle potřeby. Zasedání je veřejné, může se jej zúčastnit kdokoliv, a o jeho průběhu se pořizuje zápis, který je následně zveřejněn všem občanům. Mezi hlavní činnosti zastupitelstva patří například schvalování programu rozvoje obce, rozpočtu a závěrečného účtu obce, vydávání obecně závazné vyhlášky obce, volba starosty a místostarosty či podávání ústavních stížností nebo zřizování či rušení obecní policie. Rozpuštěné může být zastupitelstvo pouze po rozhodnutí Ministerstva vnitra a to v případě, pokud se členové nebyli schopni po dobu 6 měsíců sejít v usnášení schopném počtu nebo pokud nějaký z orgánů obce nerespektuje soudní rozhodnutí o povinnosti zahájit místní referendum.

Rada obce je výkonný orgán obce v oblasti samostatné působnosti. Radu obce tvoří starosta, místostarosta a další členové rady obce. Počet členů musí být vždy lichý, nejmenší možný počet je 5. Na rozdíl od zastupitelstva, kde jsou zasedání přístupná veřejnosti, zasedání rady je neveřejné a není zde stanoveno ani žádné pravidelné scházení. K přijetí usnesení nebo rozhodnutí je nutná přítomnost a zároveň i souhlas nadpoloviční většiny všech členů rady obce. Náplň práce rady obce je tvořena například přípravou návrhů pro jednání zastupitelstva a plnění usnesení, které přijalo

zastupitelstvo. Další povinností rady je zabezpečit hospodaření podle schváleného rozpočtu a přezkoumávání podnětů občanů (připomínky, petice, stížnosti).

Starosta obce zastupuje obec navenek. Veškeré úkony, u kterých je vyžadován souhlas či schválení zastupitelstva nebo rady obce, nesmí starosta bez tohoto schválení provést, jinak by byly od začátku neplatné. Starosta i jeho zástupce, místostarosta, jsou voleni zastupitelstvem obce z řad svých členů. Povinností místostarosty je zastupovat starostu po dobu jeho nepřítomnosti, v tu chvíli jedná a rozhoduje o věcech, které mu byly přiděleny. Mezi pravomoci starosty patří podepisování právních předpisů obce nebo třeba odpovědnost za informování občanů o veškerých činnostech obce.

Obecní úřad je jedním z orgánů obce bez právní subjektivity. Jeho hlavní činností je zajišťování většinou ekonomické, ekologické, sociální, kulturní a vzdělávací funkce. Obecní úřad je orgánem úředního typu, který vykonává jak působnost samostatnou, tak působnost přenesenou. Obecní úřad v obci s pověřeným obecním úřadem tvoří starosta obce, místostarosta obce, tajemník a zaměstnanci obce. Hlavou úřadu je vždy starosta. Mezi hlavní pravomoci obecního úřadu patří vydávání vnitřních předpisů. Základním předpisem je organizační řád, který musí schválit rada obce. Tento řád stanovuje vnitřní strukturu úřadu, vztahy nadřazenosti a podřazenosti a činnosti odborů a oddělení.

4 Dotazníkové šetření

V teoretické části jsem se zabývala společnostmi, které jsou dle mého názoru nejvíce rozšířené a známé, ať už na území České republiky nebo po celém světě, nebo společnostmi, které se považují za průkopníky sdílené ekonomiky. Tyto platformy ovšem na malé obci nejspíš velké uplatnění nenajdou, proto mě napadlo přijít s nějakou alternativou, jak dostat tento trend dnešní doby do menších měst a vesnic.

4.1 Metodika výzkumu

K výzkumu jsem použila klasický dotazník (Příloha č. 1) vytvořený v Google Formulářích. Ten jsem následně zaslala svým respondentům v elektronické podobě, především přes sociální sítě či emailem. Dále jsem 100 dotazníků vytiskla a roznesla do poštovních schránek v jednotlivých obcích, zejména starším lidem nebo těm, o kterých jsem věděla, že žádné sociální sítě nemají a vyplnit dotazník ručně pro ně bude jednodušší. Odpovědi z elektronické verze dotazníku se automaticky zaznamenávaly do grafů, tudíž výsledky výzkumu jsem měla hned k dispozici. S tištěnými dotazníky to bylo trochu náročnější. Ke každému jsem ještě přiložila papírek, kde jsem respondenty poprosila, zda by mi vyplněný dotazník přinesli do poštovní schránky. Z celkového počtu 100 rozdaných dotazníků se mi jich vyplněných vrátilo 57. Tento výsledek mě mile překvapil. Všechny odpovědi jsem následně přepsala do Google Formuláře, abych měla všechny výsledky u sebe, a následně jsem vytvořila grafy prostřednictvím MS Excel.

4.2 Výsledky šetření

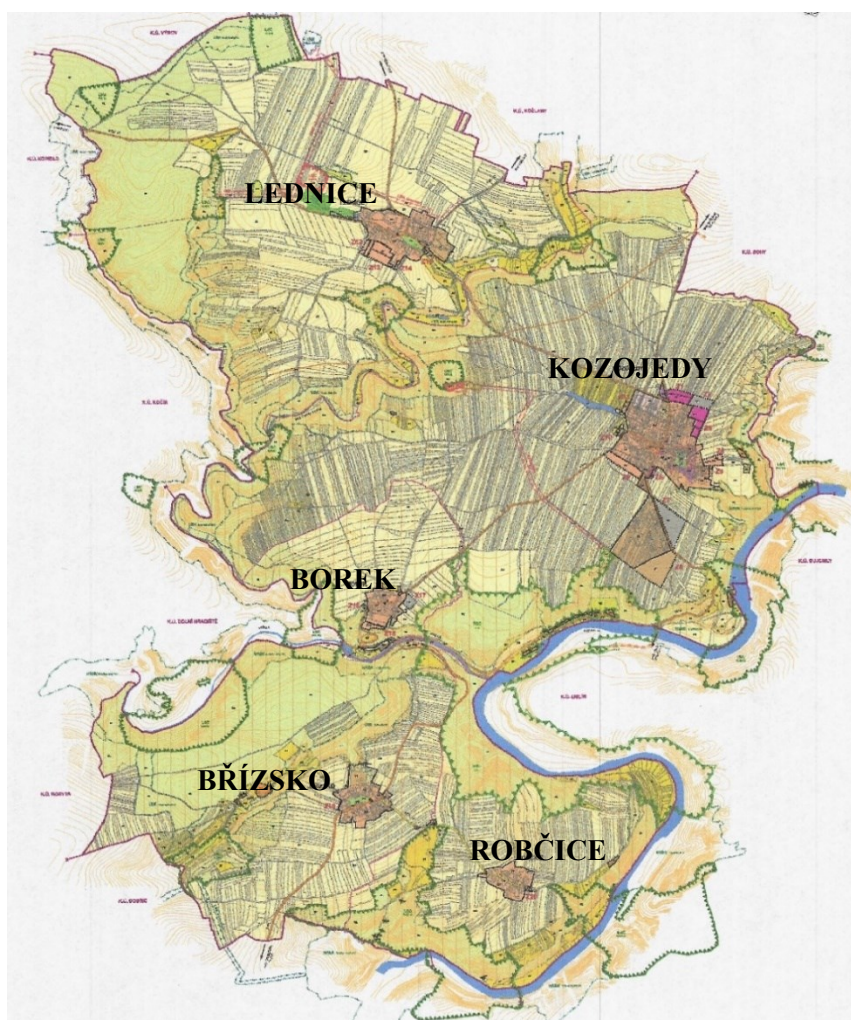
Ve své bakalářské práci jsem se zaměřila na konkrétní obec s pověřeným obecním úřadem, Kozojedy v okrese Plzeň-sever. Dle údajů z Českého statistického úřadu k datu 31. 12. 2020 zde žije 586 obyvatel. Dotazník jsem se snažila poslat všem obyvatelům, ať už v elektronické či v tištěné podobě. Celkem na něj odpovědělo 267 respondentů, z toho 146 žen a 121 mužů.

V druhé otázce jsem se zaměřila na věk respondentů, rozhodla jsem se dát věkovou hranici 18 let, protože děti stejně potřebují na taková rozhodnutí souhlas zákonného zástupce. Největší zastoupení měli respondenti ve věku od 18 do 30 let, těch odpovědělo 9. Tento výsledek se dal očekávat, protože tato generace tráví hodně času

na sociálních sítích a dotazníky vyplňují poměrně často, ať už se týkají nějakého odborného tématu nebo nějakého průzkumu, například ohledně využívání některých služeb. Respondentů ve věku od 31 do 50 let odpovědělo 82, od 51 do 65 odpovědělo 47 a nejméně respondentů, konkrétně 43, odpovědělo ve věku 65 let a více.

Třetí otázka byla zaměřená na konkrétní oblast, ptala jsem se v ní respondentů, v jaké obci ,patřící pod Kozojedy, bydlí. Těch obcí je celkem pět, Kozojedy, Borek, Břízsko, Robčice a Lednice. V obci Kozojedy žije 408 obyvatel, na Borku 39, v Břízsku 41, v Robčicích 19 a v Lednici žije 79 obyvatel. Rozložení obcí v rámci katastrálního území Kozojedy je vidět na obrázku níže. (Obr. 2)

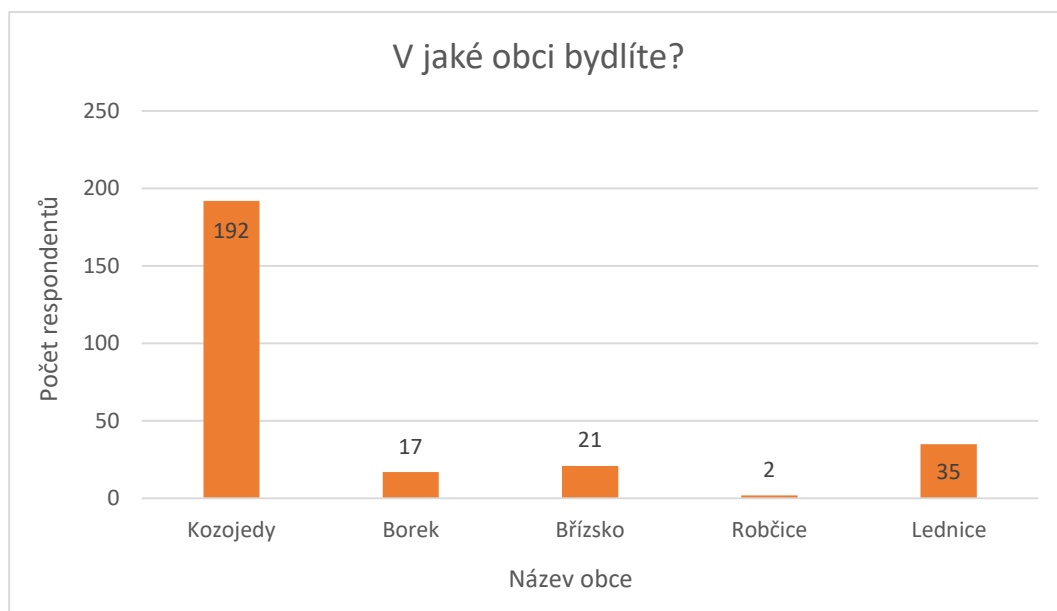
Obr. 2: Územní plán obce Kozojedy

Zdroj: <https://www.obeckozojedy.eu/obec/uzemni-plan-obce-kozojedy/>

V grafu (graf č. 1) je znázorněno, kolik obyvatel z konkrétních obcí dotazník vyplnilo. Nejvíce respondentů odpovídalo v Kozojedech, celkem 192. Vzhledem k tomu, že Kozojedy jsou největší obcí, s největším počtem obyvatel, tak se tento výsledek dal předpokládat. Nejméně respondentů bylo naopak v Robčicích, pouze 2 z celkového počtu 19 obyvatel. Na Borku odpovědělo 17 lidí, v Břízsku 21 a v Lednici 35.

Graf 1: V jaké obci bydlíte?

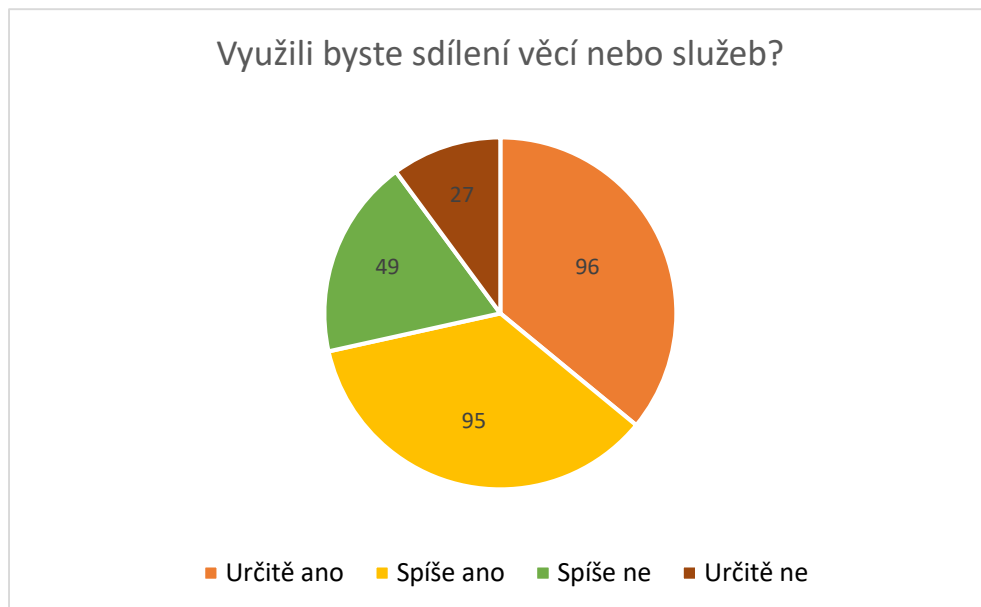
Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

V dotazníku jsem se dále dotazovala respondentů, zda již někdy pojem sdílená ekonomika slyšeli. Definici tohoto pojmu jsem napsala do hlavičky dotazníku, aby všichni při vyplňování věděli, o co se jedná, protože jsem předpokládala, že ne všichni dotazovaní budou tento pojem sdílená ekonomika znát. To, že tento pojem není ještě zcela rozšířený, dokazuje i to, že 53 respondentů uvedlo, že tento termín nikdy v životě neslyšelo. Dále 43 dotazovaných zaškrtnulo odpověď „spíše ne“, tudíž pojem nejspíš někdy slyšeli, ale neznají jeho význam. Mile mě překvapilo, že 116 respondentů uvedlo, že tento pojem už někdy určitě slyšeli a pravděpodobně znají i jeho význam, 55 zbývajících respondentů pojem někdy slyšeli, ale možná si nejsou jisti jeho významem.

Další dvě otázky v dotazníku byly velmi podobné, v jedné mě zajímalo, zda by respondenti využili možnost sdílení zboží či služeb v rámci sdílené ekonomiky a v druhé jsem se dotazovala, zda by poskytlí sdílení zboží či služeb v rámci sdílené

ekonomiky. V následujících grafech (graf č. 2 a graf č. 3) jsou odpovědi na tyto otázky přehledně zaznamenány.

Graf 2: Využili byste sdílení věcí nebo služeb?

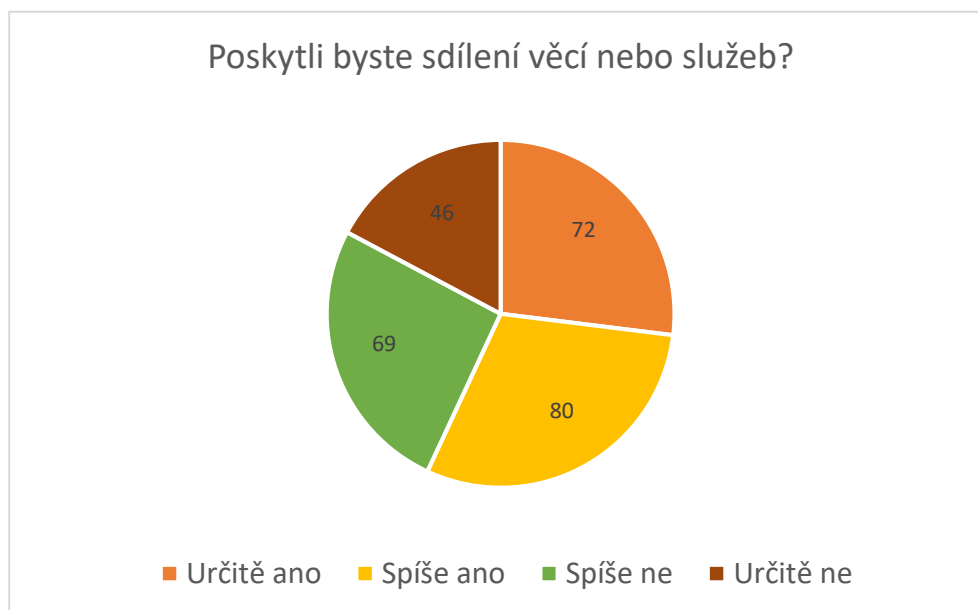

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

U otázky, zda by dotazovaní využili služeb sdílené ekonomiky, byly odpovědi relativně kladné. Celkem 96 respondentů by určitě sdílení věcí či služeb využilo, 95 dotazovaných uvedlo odpověď „spíše ano“, tudíž by služby také rádi využili, ale nejspíš mají nějaké menší pochybnosti. Možnost sdílené ekonomiky v obci by nejspíš nevyužilo 49 dotazovaných a vůbec by těchto služeb nevyužilo 27 dotazovaných. Domnívám se, že důvodem záporných odpovědí je neznalost a strach. Například strach z poškození zapůjčené věci či obava z lidí, kteří danou službu poskytují.

U poskytování zboží či služeb v rámci sdílené ekonomiky jsou lidé více opatrní než u využívání. To dokazují i odpovědi, které respondenti uvedli. Důvodem je nejspíš to, že lidé jsou nedůvěřiví a mají strach o své věci, aby jim je někdo nepoškodil či neodcizil. Zboží či službu by určitě poskytlo či půjčilo 72 dotazovaných, 80 respondentů uvedlo odpověď „spíše ano“, tudíž by s největší pravděpodobností věc či službu poskytli, ale odpověď již není zcela jednoznačná. S velkou pravděpodobností by žádnou věc či službu neposkytlo 69 respondentů a 46 dotazovaných jsou si jisti, že by žádnou věc ani službu neposkytli. Odpovědi na tuto otázku jsou zpracované v následujícím grafu (graf 3).

Graf 3: Poskytli byste sdílení věcí nebo služeb?

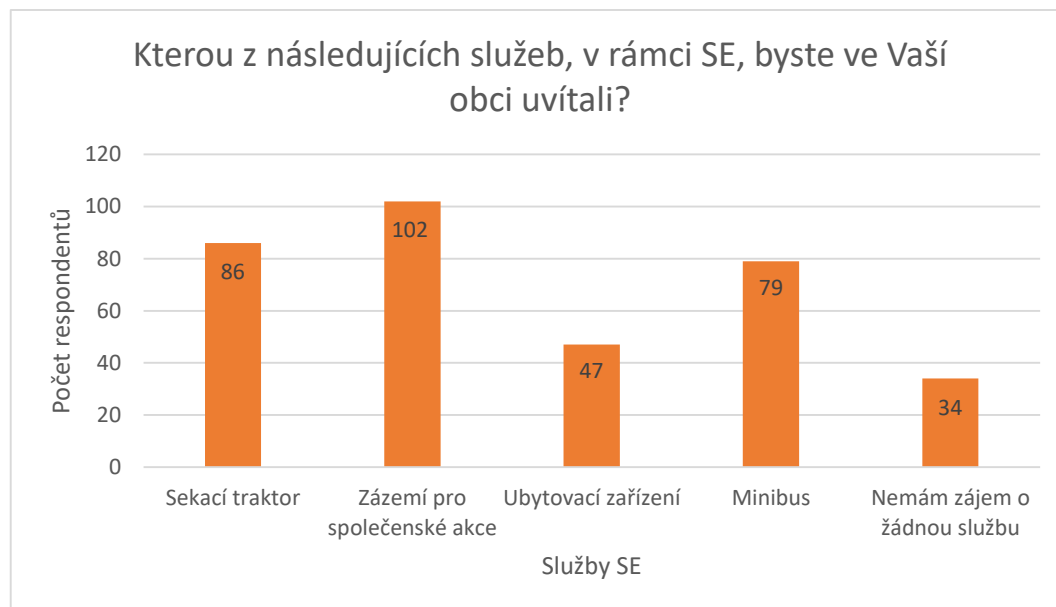
Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

Při porovnání grafů č. 2 a č. 3 lze vidět, že lidé by služeb sdílené ekonomiky raději využili, než aby své věci či služby někomu poskytli. Důvodem může být především strach a obavy ze špatného zacházení s jejich věcmi, poškozením či odcizením. Na druhou stranu využití věcí či služeb poskytnutých někým druhým jim může ušetřit peníze, protože si danou věc nebudou muset kupovat, ale pouze si ji na nějaký předem domluvený čas vypůjčí. Dalším důvodem pro využívání služeb sdílené ekonomiky může být nedostatek místa. Například většina obyvatel na vesnici má zahradu, někdo menší, ale najde se i dost lidí, kteří mají své zahrady obrovské a chtějí si ušetřit práci a čas, tak se rozhodnou pořídit si sekací traktor. I kdyby tito lidé měli dostatek finančních prostředků na koupi takového stroje, tak často nemají dostatek místa pro jeho uskladnění. Poskytování služeb sdílené ekonomiky by mohl hodně lidem vyřešit jejich problémy. Proto bych chtěla, aby se tento trend dostal mezi co nejvíce obyvatel i v menších obcích.

V dotazníku jsem se také ptala na to, zda mají respondenti zkušenost se sdílenou ekonomikou. Napsala jsem čtyři oblasti (ubytování, doprava, finance, móda) sdílené ekonomiky a u každé z nich jsem uvedla pár příkladů konkrétních platforem. V této otázce byla možnost zaškrtnout více odpovědí, protože je jasné, že někdo má zkušenost s více společnostmi z oblastí sdílené ekonomiky. Pro ty, kteří nemají žádnou zkušenost ani v jedné oblasti, ani s žádnou konkrétní společností, jsem dala možnost odpovědi

„nemám žádnou zkušenost“. Dále jsem uvedla také možnost „jiné“, kterou nikdo z dotazovaných nevyužil.

Graf 4: Kterou z následujících služeb v rámci SE, byste ve Vaší obci uvítali?

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

Jak je vidět z výsledků grafu, největší zájem v obci, na kterou byl výzkum zaměřen, je o zázemí pro společenské akce. V této službě mohou být zahrnuty například stoly, židle, nádobí, skleničky, příbory apod. a lidé by této službě využívali na různé rodinné oslavy, svatby, posezení s přáteli atd. Dále by obyvatelé uvítali možnost zapůjčení sekacího traktoru (jak jsem již zmiňovala na předchozí stránce, usnadnil by práci mnoha lidem). Při zpracování bakalářské práce jsem spolupracovala s obecním úřadem Kozojedy, dala jsem jim svůj dotazník a následně předložila konkrétní návrhy, které by mohly být v obci zavedeny. Všichni členové zastupitelstva byli z návrhů nadšeni a souhlasí, že by se nějaký z nich mohl zrealizovat.

4.3 Návrhy opatření vedoucích k realizaci záměru

Z výsledků dotazníkového šetření vyšlo, že v obci by byl největší zájem o zázemí pro společenské akce a o sekací traktor. Tento výsledek jsem předložila zástupcům obecního úřadu a byla jsem dotázána, zda bych neudělal návrh i na odpověď, která byla třetí nejčastější, tedy na minibus. Jelikož sama v této obci bydlím, tak přibližně vím, co by se zde uživilo, co by zdejší obyvatelé uvítali a využívali. Ještě před zpracováním dotazníku jsem se dotazovala pár lidí slovně, co jim v obci chybí a co by zde v rámci sdílené ekonomiky uvítali. Dá se říct, že nejvíce lidí tehdy bylo pro nějaký stroj, který by jim usnadnil práci o zahradu či pozemek. Na vesnici je dodnes běžné, že téměř každá rodina má doma domácí zvířata, především králíky a drůbež, které chová na maso a v případě slepic na vajíčka. Tyto zvířata lidé nejčastěji krmí senem a trávou, k tomu je však potřeba nějaký větší travnatý pozemek, který veškerou potřebu krmení pokryje. Dříve se vše sekalo kosou nebo měl někdo ze zámožnější rodiny nějaký stroj, často doma vyrobený, který půjčoval sousedům a přátelům buď za nějakou menší úplatu, nebo za protislužbu. To se opět vracíme k počátkům sdílené ekonomiky, kdy tento pojem ještě neexistoval, přesto již docela dobře fungoval, minimálně právě na vesnicích. I dnes se najdou tací lidé, kteří se vracejí k původnímu zemědělství a tvrdí, že žádný stroj neodvede tak precizní práci jako člověk, a raději vše dělají opět po staru, ručně. Většina lidí si však chce usnadnit práci, hledají všemožné způsoby, jak práci okolo domu a zvířat urychlit a věnovat se něčemu, pro ně zábavnějšímu. Často však lidem chybí dostatečné peněžní prostředky na koupi nějakého stroje, jako je právě sekací traktor a jemu podobné, nebo nemají dostatek místa na jeho uskladnění. Možnost zapůjčení takového stroje by jim ušetřila mnoho času a starostí.

Ještě častější odpovědí v dotazníku však bylo zázemí pro společenské akce, rodinné oslavy, svatby, slavnosti apod. Tento pojem zahrnuje veškeré posezení, jako stoly, židle a lavice, dále stany pro nepřítel počasí a možnost zapůjčení veškerého nádobí, skleniček, talířů i příborů. O tuto službu by měli zájem především obyvatelé mladšího věku, jak vyšlo při zpracovávání odpovědí z dotazníku. Tuto odpověď samozřejmě uvedlo i hodně lidí starší věkové kategorie, ti si myslím, že by tuto možnost využili především na rodinné oslavy či významná jubilea. V obci je možnost pronajmutí sálu, právě na akce typu rodinné oslavy či svatby, ale hodně lidí dává přednost trávení těchto slavnostních chvil na svých zahradách či dvorech, právě pro ně je možnost zapůjčení veškerého vybavení ideální.

Velký zájem vzbudila i možnost minibusu. Dle mého názoru by jej využívala především základní škola a mateřská škola na různé poznávací zájezdy, výlety, návštěvy divadla apod. Dalším využitím by mohlo být pořádání zájezdů zaměřených na konkrétní cílové skupiny, ať už by se jednalo o rodiny s dětmi, mladé lidi či seniory. Vlastnictví minibusu by ušetřilo mnoho času při shánění externího dopravce v případě potřeby dopravy osob.

4.3.1 Zázemí pro společenské akce

Prvním návrhem pro možnost zavedení služeb sdílené ekonomiky v obci s pověřeným obecním úřadem je zázemí pro společenské akce. Pod tímto pojmem se skrývá možnost zapůjčení stolů, lavic, židlí, ale i stanů nad posezení pro případ nepřízně počasí či zapůjčení veškerého inventáře, tudíž talířů, skleniček, hrnečků, talířů a příborů.

V tomto případě zde hrají roli hned dva druhy vlastnictví, posezení včetně stanů vlastní obec, která jej využívá na různé kulturní akce, které se zde pořádají a inventář vlastní zdejší minipivovar, jehož majitel by byl ochotný jej zapůjčovat. Cena by byla stanovena jak za samotný inventář, tak za samotné posezení, protože jedna částka by směřovala do rozpočtu obce a druhá majiteli pivovaru.

Cena zapůjčení by se neodvíjela od množství zapůjčeného zboží, nýbrž od času zapůjčení, tedy na jak dlouho by byla daná věc poskytnuta. Většina akcí, ať už se jedná o nějaké rodinné oslavy či jiné příležitosti, se v 99 % případů koná jeden den, nebo spíše odpoledne či večer. Proto by v tomto případě cena neurčovala hodinově, ale byla by jednotná cena za jeden den. Může se však stát, že si někdo bude chtít zapůjčit židle a stoly na celý týden, například v případě konání nějakého dětského tábora či soustředění, které se v obci již párkrát uskutečnilo

Zapůjčení by probíhalo na základě podepsání předem domluvené smlouvy. Aby osoba, která o tuto možnost zapůjčení stojí, nemusela podepisovat smlouvu jak s obecním úřadem, tak s majitelem minipivovaru, bylo by možným řešením, že by měl majitel pivovaru s obecním úřadem nějakou dohodu o tom, že by se smlouva spojila do jednoho dokumentu. Podepsáním této smlouvy by se osoba půjčující danou věc zavazovala, že dohlédne na to, aby nedošlo k jejímu poškození či odcizení, a že ji vrátí v dohodnutý čas. V současné době je lepší mít všechno někde zdokumentované, proto je lepší mít alespoň nějakou jednoduchou smlouvu připravenou. V následující tabulce (Tab. 1) je

připravený cenový návrh jak na zapůjčení nádobí od místního minipivovaru, tak na zapůjčení posezení včetně stanů.

Tab. 1: Cenový návrh zapůjčení zázemí pro společenské akce

	1 den	2 dny	3 dny a více
Samotné stoly, židle + stany	2 500,-	4 000,-	7 500,-
Inventář	2 000,-	3 500,-	5 500,-

Zdroj: Vlastní zpracování

4.3.2 Sekací zařízení

O sekací traktor či jemu podobné zařízení projevilo zájem mnoho lidí. V obci pár lidí podobný stroj vlastní, ale o možnosti sdílené ekonomiky nemají ponětí, proto je stroj využíván pouze pár dní v roce a zbytek času je schovaný v nějaké kůlně či stodole. Kdyby vlastník traktoru, v tomto případě s největší pravděpodobností nějaký soukromník, o možnosti sdílení věcí věděl, že je možnost využívat jeho stroj častěji než pár dní v roce, možná by byl ochotný za nějakou úplatu stroj půjčovat ostatním obyvatelům, aby jim ušetřil práci i finanční prostředky.

V tomto případě by se jednalo o vlastnictví soukromé, na rozdíl od posezení a inventáře, kde je vlastníkem obec a soukromý podnikatel, tak zde by to byla soukromá osoba. Cena by v tomto případě byla stanovena na dny, protože když už si člověk potřebuje půjčit sekací traktor, tak potřebuje posekat nějakou větší plochu a automaticky počítá s tím, že na to bude potřebovat více času než třeba hodinu nebo dvě.

Zapůjčení by probíhalo na základě podepsání nějaké smlouvy o zápůjčce, kde by byly předem stanovené podmínky. V bodech smlouvy by byly stanoveny platební podmínky, doba výpůjčky nebo například jak se zachovat v případě poškození zařízení. Osoba, která by si sekací traktor půjčovala, by musela být poučena, jak se strojem zacházet, jak se ovládá, co s ním v žádném případě nemá dělat apod., zkrátka by musela projít jakýmsi proškolením na jeho obsluhu, které by vedl jeho majitel.

Jedná se pouze o ceny orientační, majitel sekacího traktoru by si je stanovil podle svého uvážení, aby se mu pokryly náklady na provoz zařízení, benzín atd., a aby alespoň nějakou malou částku vydělal.

Tab. 2: Cenový návrh zapůjčení sekacího zařízení

	1 den	2 dny	3 dny	4 dny a více
Částka za zapůjčení	500,-	900,-	1200,-	1500,-

Zdroj: Vlastní zpracování

V případě, že by si někdo chtěl půjčit sekací zařízení na nějakou delší dobu, například 14 dní, tak by se cena za zapůjčení upravila, protože za tu dobu by mohl vlastník zařízení přijít o nějaké další zájemce o zapůjčení a tudíž i o příjmy. Proto by si cenu navýšil tak, aby „nepřišel zkrátka“.

4.3.3 Minibus

Posledním, třetím návrhem pro rozšíření možnosti sdílené ekonomiky do menší obce s pověřeným obecním úřadem je minibus. V tomto případě pojem sdílená ekonomika lehce ztrácí svůj původní význam, že osoba vlastní nějakou konkrétní věc, kterou po nějaký čas nevyužívá, zapůjčuje tuto věc osobě jiné za určitou, předem domluvenou úplatu. Minibus v obci nikdo nevlastní, tudíž by se musel nejprve pořídit a následně by byl poskytován různým institucím (např. škole), spolkům (SDH, Kulturní spolek) nebo lidem, kteří by o zapůjčení projevíli zájem.

Počet sedadel v minibusu se pohybuje od 9 až po 20. Jelikož v obci se nachází malotřídní škola, kde v nějakých třídách najdeme například pouze 5 žáků, takovýto minibus by postačil i na školní výlety, na které nejezdí nikdy celá škola, nýbrž vždy pouze jednotlivé třídy nebo maximálně pár tříd dohromady. Podobné by to bylo například i u zájezdů pořádaných pro seniory. I když v obci žije poměrně dost lidí ve věku 65 let a více, tak na akce typu poznávací zájezd či divadlo, jezdí stejně pouze pár z nich, takže i na tyto akce by minibus stačil.

V tomto případě by bylo nutné nejdříve propočítat náklady, které by s pořízením souvisely a následně zjistit, jestli by se tato, relativně velká investice, vůbec vyplatila.

Ceny minibusů se pohybují v rozmezí od 70 000,- až do řádů milionů Kč. Dle mého názoru by pro účely obce postačil nějaký střední minibus, jehož cena by byla kolem 300 000 Kč. Výběr konkrétního vozu by byl však na zastupitelích obce. Ti by si zvolili i ceny, za které by minibus následně půjčovali.

Minibus by byl půjčován i s řidičem, protože kdyby vozidlo bylo více než devítimístné, je potřeba řidičský průkaz skupiny D, s čímž může mít hodně lidí problém. Pod

obecním úřadem je zaměstnáno pár externích pracovníků, kteří disponují potřebným řidičským oprávněním a byli by ochotní v případě potřeby jakýkoli zájezd či výlet odřídit. Ceny v tabulce (Tab. 3) jsou uvedené včetně řidiče, tomu by následně vyplácel mzdu obecní úřad.

Tab. 3: Cenový návrh zapůjčení minibusu

	1 den	2 dny	3 dny	4 dny a více
Částka za půjčení	700,-	1200,-	1500,-	2000,-

Zdroj: Vlastní zpracování

V případě, že by byl zájem o zapůjčení minibusu na nějakou delší dobu, například 14 dní nebo i více, tak by se cena za zapůjčení upravila, aby se obecnímu úřadu investice do minibusu vyplatila.

Zapůjčení minibusu by probíhalo na základě podepsání smlouvy o zápůjčce, kde by byly předem stanovené podmínky. Jednou z hlavních podmínek by bylo, že minibus by byl zapůjčen s plnou nádrží a od osoby, která bude na smlouvě podepsána, se bude očekávat, že minibus vrátí opět s plnou nádrží. Další podmínka by byla, že osoba zavazující se za zapůjčení vozidla, by prošla proškolením na obsluhu minibusu, tudíž by byla proškolená, jak jej ovládat, kde se co nachází a co dělat v případě poškození vozidla. Dalšími body smlouvy by byly platební podmínky nebo například doba výpůjčky.

Všechny výše zmíněné návrhy předložím zastupitelům obecního úřadu, při našich setkáních mě o to požádali, že by chtěli minimálně jeden z nich vybrat a někdy v budoucnu zrealizovat.

Závěr

Mým hlavním cílem této bakalářské práce na téma Sdílená ekonomika v obci s pověřeným obecním úřadem je vyhodnotit možnosti poskytnutí sdílené ekonomiky v konkrétní obci. Tento pojem není na vesnicích ještě zcela rozšířený, neříkám, že lidé, kteří žijí na vesnicích, neznají význam tohoto moderního spojení, ale nemají zde takové možnosti jako ve velkých městech, například v Praze, Plzni či Brně. Také nechci tvrdit, že v žádné obci nemůžeme nalézt ubytování prostřednictvím Airbnb nebo se tam nemůžeme dopravit prostřednictvím platformy Uber, zatím je to však poměrně výjimečné. Konkrétně jsem se zaměřila na malou obec s pověřeným obecním úřadem Kozojedy, kde celý svůj život bydlím, a tudíž vím, jak by se zde dala sdílená ekonomika co nejlépe využít.

Téma bakalářské práce Sdílená ekonomika mě zaujalo hned v první moment. O této problematice jsem četla pár článků již v minulých letech a docela mě to zaujalo. Přijde mi velice efektivní půjčovat věci, které sami využíváme pouze příležitostně, nějaké další osobě, která daný předmět potřebuje, ale nemá například dostatek finančních prostředků si jej koupit. K tomuto způsobu vzájemného půjčování věcí buď za nějakou finanční úplatu či za nějakou jinou protislužbu se hodí přísloví „zabít dvě mouchy jednou ranou“. Majitel nějaké konkrétní věci, kterou nevyužívá tak, jak by si možná představoval, ji zapůjčí někomu, kdo ji v tu chvíli zrovna potřebuje a tím pádem mu tím ušetří mnohdy i větší množství finančních prostředků. Vlastník tedy může mít radost z toho, že daná věc mu doma pouze neleží ladem, ale je užitečná i ostatním lidem a ještě tím vydělal i nějaký menší finanční obnos a osoba, která si daný předmět zapůjčila, může mít radost zase z toho, že si ji nemusela kupovat a ušetřila tím, v některých případech, nemalou částku. Lidem, kteří si věc zapůjčili, ušetřil nějaké peníze a v neposlední řadě vydělá i nějaký menší finanční obnos. Zkrátka využívání možnosti sdílené ekonomiky má pozitivní dopad pro obě strany, jak pro vlastníka předmětu, tak i pro osobu, která si jej zapůjčí.

První část bakalářské práce je zaměřená na sdílenou ekonomiku obecně. Zde jsem se snažila vysvětlit, co pojem sdílená ekonomika znamená. Obecná definice tohoto moderního slovního spojení neexistuje, není žádná špatná, ale ani žádná správná definice, každý, kdo se touto problematikou zabývá, si ji upraví podle svého. Význam je však ve všech případech stejný. Jedná se o ekonomický model založený na sdílení věcí

a služeb. Předpokladem fungování sdílené ekonomiky je ochotný dodavatel, který poskytne svá aktiva (zboží či služby) spotřebiteli. Zjednodušeně lze říci, že sdílená ekonomika umožňuje majitelům nějakého předmětu, který využívají pouze příležitostně, aby tuto věc poskytli k užívání někomu druhému, komu se nevyplatí si daný předmět při jejich míře využívání nebo kvůli finanční situaci kupovat. V oblasti sdílená věcí může být příkladem sdílení různých strojů, náradí nebo aut. V oblasti sdílení služeb to pak může být například sdílení obchodních nebo kancelářských prostor.

Dále jsem se věnovala samotným počátkům sdílené ekonomiky. Tento pojem je považovaný za moderní trend, ale její počátky sahají již daleko do historie. Konkrétní příklad toho, že sdílená ekonomika existovala již ve 20. století, jsem našla v novinách obce, na kterou jsem celou svoji bakalářskou práci zaměřila. V článku popisuje, v té době již devadesátiletá paní, jak si ona a její manžel koupili napůl ještě s jedním manželským párem z vesnice samovaz nebo jak si po vsi půjčovali malou parovku. Z vyprávění mé babičky a dědy vím, že tehdy půjčení jakéhokoli stroje, náčiní nebo například i dobytka, nebylo na základě výměny za nějakou finanční částku, ale takzvaně „na oplátku“. Někdo potřeboval půjčit například výše zmíněný samovaz a na oplátku za to pomohl třeba stáhnout dříví z lesa. Podobný příklad je uveden i v již avizovaném článku, tam se jedná o draní peří, jeden večer se sešly všechny babičky ze vsi u jedné z nich, další večer u druhé a takhle se postupně vystřídalaly u všech. Mně osobně se tenhle systém pomáhání si navzájem moc líbí a mrzí mě, že v dnešní době to takhle již nefunguje.

V první kapitole jsem popisovala také subjekty působící v rámci sdílené ekonomiky. Těmi jsou uživatel, poskytovatel a zprostředkovatel. Uživatel je osoba, která nabízených služeb využívá, nejčastěji se jedná o osobu soukromou. Poskytovatelem je osoba, která sdílí nějaký statek, zdroj, čas či dovednost. Zprostředkovatelem je myšleno prostředí digitální platformy, neboli prostor v digitálním světě, kde dochází k setkávání nabídky a poptávky. Další podkapitolou jsou důvody vzniku sdílené ekonomiky a motivace jejího užívání. Důvody vzniku jsou celkem čtyři, digitalizace a elektronizace, sociální sítě, měnící se potřeby a jako poslední hypoteční krize v roce 2008. Mezi hlavní druhy motivace se zařazuje motivace ekonomická, sociální interakce a environmentální motivace. Poslední částí první kapitoly jsou pozitivní a negativní dopady sdílené ekonomiky na společnost.

Druhou část bakalářské práce jsem věnovala modelům sdílené ekonomiky. Já vím, že platformy a společnosti, které jsem zde uváděla, s menšími obcemi zatím nemají nic moc společného, ale rozvoj sdílené ekonomiky je teprve na začátku a já věřím, že postupem času si budeme moci pronajímat například nějakou chalupu nebo menší domek prostřednictvím Airbnb a podobných platforem právě i na vesnicích a v malých městech. V bakalářské práci jsem nejznámější společnosti v oblasti sdílené ekonomiky zmínila proto, že jsou součástí jejího vývoje a neodmyslitelně patří do historie a počátků sdílené ekonomiky. Zaměřila jsem se na čtyři oblasti, které jsou pro sdílenou ekonomiku typické. První oblastí jsou ubytovací služby. Zde jsem zmínila Airbnb, aneb průkopníka sdílené ekonomiky, dále Booking.com a český start up Flatio. Dále jsem se snažila přiblížit oblast bankovníctví, kde mezi nejznámější příklady patří Zonky.cz, Bankerat a Pujcmefirme.cz. S oblastí bankovníctví úzce souvisí oblast pojištění, kde jsou známými příklady Lemonade nebo První klubová pojišťovna. Jako poslední oblast jsem zvolila dopravu a jejího nejznámějšího zástupce Uber, dále pak BlaBlaCar a Scoobike sharing, kde je však sdílená ekonomika již trochu na hraně.

Ve třetí kapitole jsem zkráceně popsala, co vlastně znamená ta obec s pověřeným obecním úřadem, na kterou je bakalářská práce směřována. Jednoduchou definicí je, že obec s pověřeným obecním úřadem je obec, která vykonává přenesenou působnost pro obce, které se nacházejí v jejím správním obvodu. V tomto případě je tedy obcí s pověřeným obecním úřadem obec Kozojedy a obce nacházející se v jejím správním obvodu jsou Borek, Břízsko, Robčice a Lednice. Stručně jsem popsala činnosti obce, které jsou rozděleny na jednotlivé oblasti, například oblast krizového řízení, která má na starosti vyplácení jednorázových dávek fyzickým osobám jako státní podporu při různých mimořádných událostech, jako jsou živelné pohromy nebo požár. Jako další jsem zmínila například oblast sociální politiky, která má na starosti vyplácet dávky hmotné nouzi a zajistit pomoc pro lidi, kteří se dostali do nepříjemných životních situací. Uvedla jsem i organizační strukturu obce s pověřeným obecním úřadem, která sestává ze základního orgánu, jímž je zastupitelstvo obce, poté výkonného orgánu, což je rada obce, starosty, který zastupuje obec navenek a obecního úřadu.

Další část bakalářské práce již byla praktická, konkrétně zaměřená na dotazníkové šetření. K výzkumu jsem použila klasický dotazník, který jsem převážně rozesílala přes sociální sítě lidem, kteří žijí v obci Kozojedy a jejích přidružených obcích. Jelikož jsem potřebovala ale odpovědi i od starší generace, která většinou žádnými sociálními sítěmi

a podobnými online technologiemi nedisponuje, tak jsem jich pár i vytiskla a roznesla do domů, kde jsem věděla, že žijí pouze lidé, kteří se k mému online dotazníku nedostanou. Ke každému papírovému dotazníku jsem připojila ještě lísteček s prosbou, aby mi vyplněný dotazník vhodili do poštovní schránky na uvedenou adresu. Byla jsem mile překvapená, kolik vyplněných dotazníků se mi vrátilo. Samozřejmě se mi nevrátily všechny, které jsem roznesla, ale podstatná část ano. V dotazníku bylo 8 otázek, z toho 2 personální, kde jsem se ptala na pohlaví a na věk. Dále jsem se ptala na obec, ve které dotazovaní bydlí, zda už někdy pojem sdílená ekonomika slyšeli, zda by využili služeb sdílené ekonomiky nebo naopak zda by poskytli nějakou svoji věc a v poslední otázce mě zajímalo, kterou z vybraných věcí by v obci uvítali jako možnost zapůjčení v rámci sdílené ekonomiky. Na tuto poslední otázku navazuje poslední část bakalářské práce, kterou jsou návrhy opatření vedoucích k realizaci záměru.

Návrhy jsem nakonec udělala celkem 3, na zázemí pro společenské akce, které zahrnuje židle, stoly, lavice, stany a kompletní inventář, na sekací traktor a poslední na minibus. U každého z návrhů jsem udělala tabulku s orientačními cenami, které slouží spíše jako inspirace, protože každý vlastník dané věci si ty ceny stanoví přesně takové, jaké mu budou vyhovovat, aby pokryly veškeré náklady spojené s vlastnictvím zboží, a aby alespoň nějaký symbolický finanční obnos obdržel. Všechny návrhy jsem předložila na obecní úřad, kde jsme o nich spolu se zastupiteli hovořili a nějaký z nich by se mohl někdy v budoucnu i zrealizovat. Dle mého názoru by nejvyužívanějším návrhem byl sekací traktor. Jak jsem v bakalářské práci již několikrát zmiňovala, téměř každý má zahradu, někdo menší, tomu stačí obyčejná sekačka, ale někdo má relativně velké zatravněné území, na které by právě zmiňovaný traktor určitě využil.

Já doufám, že pojem sdílená ekonomika se rozšíří i do těch nejmenších obcí, usnadní život mnoha lidem a můj cíl bakalářské práce bude naplněn.

Seznam použitých zdrojů

Knižní zdroje

Balík, S. (2009). *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky* (1. vyd.). Praha, Česko: Grada Publishing.

Boháč, J., Morávek, R., & Pichrt, J. (2017). *Sdílená ekonomika – sdílený právní problém* (1. vyd.) Praha, Česko: Wolters Kluwer.

Botsman, R., & Rogers, R. (2010). *What's mine is yours* (2. vyd.) New York, USA: Harper Collins Publishers.

Buczynski, B. (2013). *Sharing is Good: How to Save Money, Time and Resources through Collaborative Consumption*. Gabriola, Kanada: New Society Publishers.

Chovanculiak, R. (2020). *Pokrok bez povolení* (1. vyd.) Praha, Česko: Grada Publishing.

Kopecký, M. (2017). *Právní postavení obcí a krajů – základy komunálního práva* (2. vyd.) Praha, Česko: Wolters Kluwer.

Kotler, P. (2012). *Moderní marketing* (4. vyd.) Praha, Česko: Grada Publishing.

Koudelka, Z. (2007). *Samospráva* (1. vyd.) Praha, Česko: Linde.

Matrasová, E. & Šlauf, V. (2003). *Zákon o obcích (obecní zřízení) včetně prováděcích předpisů*. (2. vyd.) Praha, Česko: Polygon.

Stone, B. (2019). *Uber a Airbnb mění svět* (1. vyd.) Praha, Česko: Grada Publishing.

Taušl Procházková, P. (2017). *Úvod do podnikové ekonomiky* (3. vyd.) Plzeň, Česko: Západočeská univerzita v Plzni.

Elektronické zdroje

Airbnb (2021). *Co je Airbnb a jak funguje*. Dostupné 31. 1. 2021 z <https://www.airbnb.cz/help/article/2503/co-je-arbnb-a-jak-funguje.html>

Autor (zpravidla instituce), rok (v závorce), tečka. Název webové stránky tečka. Dostupné (napsat datum bez závorek) z ... (adresa webové stránky bez závorek)

BlaBlaCar (2021). *BlaBlaCar ve zkratce*. Dostupné 10. 2. 2021 z <https://blog.blablacar.cz/about-us>

Booking (2021). *Všeobecné podmínky pro služby cestovního ruchu*. Dostupné 25. 1. 2021 z <https://www.booking.com/content/terms.cs.html>

Cojeto.superia (2021). *Co je to Zonky? Význam slova*. Dostupné 3. 2. 2021 z <https://cojeto.superia.cz/bankovnictvi/zonky.php>

CzechTrade (2015). *BusinessInfo. Oficiální portál pro podnikání a export*. Dostupné 30. 11. 2019 z <http://www.businessinfo.cz/cs/podnikatelske-prostredi.html>

Obeckozojedy (2021). *Územní plán obce Kozojedy*. Dostupné 18. 3. 2021 z <https://www.obeckozojedy.eu/obec/uzemni-plan-obce-kozojedy/>

Marcinek, J. (2018). *Lemonade je pojišťovna, která nabízí služby milleniálům*. Dostupné 7. 2. 2021 z <https://www.insight.cz/2018/05/23/lemonade-je-pojistovna-ktera-nabizi-sluzby-millennialum/>

Měčířová, L. (2019). *Hledáte střednědobý nájem? Hledání vám usnadní služba Flatio*. Dostupné 30. 1. 2021 z <https://www.finance.cz/522191-strednedoby-najem.html>

Miler, M. (2019). *Pojistka za tři vteřiny: Revoluci do pojištění přináší velká data či umělá inteligence. Češi ale nechtějí, aby je pojišťovny sledovaly*. Dostupné 7. 2. 2021 z <https://archiv.ihned.cz/c1-66414590-pojistka-za-tri-vteriny-revoluci-do-pojisteni-prinaseji-velka-data-ci-umela-inteligence-cesi-ale-nechteji-aby-je-pojistovny-sledovaly.html>

Mošnička, M. (2015). *Úvěry pro podnikatele a malé firmy úplně jinak a bez bank*. Dostupné 11. 2. 2021 z <https://finparada.cz/Uvery-pro-podnikatele-a-male-firmy-uplne-jinak-a-bez-banky.html>

Pecuch, M. (2020). *Sdílená doprava v Plzni*. Dostupné 3. 2. 2021 z https://www.plzen.eu/doprava-1/sdilena-doprava/chap_135800692/sdilena-doprava-v-plzni.aspx

Pokorná, T. (2019). *Vše, co jste chtěli vědět o Uberu (ale báli jste se zeptat)*. Dostupné 4. 2. 2021 z <https://www.peak.cz/vse-chteli-vedet-uberu-bali-se-zeptat/4534/>

První klubová pojišťovna (2015). *O pojišťovně*. Dostupné 16. 1. 2021 z <http://www.pojisteni-prehledne.cz/prvni-klubova-pojistovna.html>

Ptáček, M. (2014). *Jak začalo a následně uspělo Airbnb, jehož hodnota se dnes odhaduje na 10 miliard dolarů.* Dostupné 31. 1. 2021 z <https://www.czechcrunch.cz/2014/05/jak-zacalo-a-nasledne-uspelo-airbnb-jehoz-hodnota-se-dnes-odhaduje-na-10-miliard-dolaru.html>

Pujcmefirme (2021). *Spojujeme firmy s investory.* Dostupné 5. 2. 2021 z <https://pujcmefirme.cz/Home/About.html>

Půjčko (2015). *P2P půjčky – recenze, podvod, zkušenosti a diskuze.* Dostupné 3. 2. 2021 z <https://pujcko.cz/benefi.html>

Scoobike (2021). *Scoobike sharing.* Dostupné 3. 2. 2021 z <https://scoobike.cz/#/>

Scholzová, L. (2020). *Dvě tváře sdílené ekonomiky.* Dostupné 25. 1. 2021 z <https://medium.com/edtech-kisk/dvě-tváře-sdílené-ekonomiky.html>

Smartcity.plzen (2018). *Sdílené koloběžky.* Dostupné 3. 2. 2021 z <https://smartcity.plzen.eu/projekty-mobilita/sdilene-kolobezky.html>

Sou (2018). *Kontroverzní sdílená ekonomika. Čtěte, jak funguje Uber a další služby.* Dostupné 25. 1. 2021 z <https://www.e15.cz/byznys/kontroverzni-sdilena-ekonomika-ctete-jak-funguje-uber-a-dalsi-sluzby.html>

Tichá, M. (2010). *Kozojedské noviny.* Dostupné 30. 1. 2021 z http://www.kozojedy.eu/KSK/NOVINY_PDF/C_10_2.pdf

Uber (2021). *Historie Uberu.* Dostupné 4. 2. 2021 z <https://www.uber.com/cs-CZ/newsroom/historie/>

Úřad vlády ČR (2017). *Analýza sdílené ekonomiky a digitálních platforem: Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR*. Dostupné 30. 1. 2021 z https://www.vlada.cz/assets/urad-vlady/poskytovani-informaci/poskytnute-informace-na-zadost/Priloha_4_Material_Analyza.pdf

Vöfl, Z. (2011). *Regulace sdílené ekonomiky*. Dostupné 30. 1. 2021 z https://americkykongres.cz/wp-content/uploads/VF_Regulace-sd%C3%ADlen%C3%A9-ekonomiky-1.pdf

Zonky (2020). *O společnosti Zonky s.r.o.* Dostupné 3. 2. 2021 z <https://www.ammadopujcky.cz/o-spolecnosti-zonky.html>

Seznam grafů

Graf 1: V jaké obci bydlíte? Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

Graf 2: Využili byste sdílení zboží (věcí) nebo služeb v rámci sdílené ekonomiky?
Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Graf 3: Poskytl byste sdílení zboží (věcí) nebo služeb v rámci sdílené ekonomiky?
Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Graf 4: Kterou z následujících služeb v rámci sdílené ekonomiky byste ve Vaší obci uvítali? Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Seznam tabulek

Tab. 1: Cenový návrh zapůjčení zázemí pro společenské akce

Tab. 2: Cenový návrh zapůjčení sekacího traktoru

Tab. 3: Cenový návrh zapůjčení minibusu

Seznam obrázků

Obr. 1: Infografika přehledně mapující vývoj Airbnb

Obr. 2: Územní plán obce Kozojedy

Seznam příloh

Příloha 1: Dotazník Sdílená ekonomika

Příloha A Sdílená ekonomika

V rámci studia na Fakultě ekonomické Západočeské univerzity v Plzni si Vás dovoluji požádat o vyplnění dotazníku Sdílená ekonomika. Získané informace mi poskytnou podklady a důležité informace pro moji bakalářskou práci na téma Sdílená ekonomika v obci s pověřeným obecním úřadem. Za vyplnění dotazníku děkuji.

Sdílená ekonomika je ekonomický model založený na sdílení zboží (věcí) nebo služeb. Předpokladem je dodavatel ochotný poskytovat svá aktiva (zboží nebo služby) spotřebiteli. V oblasti sdílení věcí je příkladem sdílení strojů nebo náradí. V oblasti sdílení služeb sdílení obchodních nebo kancelářských prostor.

1. Jaké je Vaše pohlaví? *

- Žena
- Muž

2. Jaký je Váš věk? *

- 18 - 30
- 31 - 50
- 51 - 65
- 65 a více

3. V jaké obci bydlíte? *

- Kozojedy
- Borek
- Břízsko
- Robčice
- Lednice

4. Slyšeli jste někdy pojem Sdílená ekonomika? *

- Určitě ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Určitě ne

5. Využili byste sdílení zboží (věcí) nebo služeb v rámci sdílené ekonomiky? *

- Určitě ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Určitě ne

6. Poskytnete sdílení zboží (věcí) nebo služeb v rámci sdílené ekonomiky? *

- Určitě ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Určitě ne

7. Máte zkušenost se sdílenou ekonomikou v některé z následujících oblastí?

- Ubytování - Airbnb, Booking.com, Flatio
- Doprava - Uber, Liftago, Zavezu
- Finance - Zonky, Startovač, Crowder
- Móda - SharyGo
- Nemám žádnou zkušenost
- Jiné:

8. Kterou z následujících služeb v rámci sdílené ekonomiky byste ve Vaší obci uvítali? *

- Sekací traktor
- Zázemí pro společenské a sportovní akce
- Ubytovací zařízení
- Minibus
- Nemám zájem o žádnou službu
- Jiné:

Abstrakt

Moulisová, D. (2021). *Sdílená ekonomika v obci s pověřeným obecním úřadem* (Bakalářská práce), Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta ekonomická, Česko.

Klíčová slova: sdílená ekonomika, sdílení, spoluspotřebitelství, poskytovatel, platforma

Tato bakalářská práce je zaměřená na sdílenou ekonomiku v obci s pověřeným obecním úřadem. Cílem této bakalářské práce je vyhodnotit možnosti poskytnutí sdílené ekonomiky v konkrétní obci. První část bakalářské práce je zaměřena na teoretické vymezení pojmu „sdílená ekonomika“, dále jsou popsány pojmy, které s touto problematikou souvisí. V další části jsou uvedeny modely sdílené ekonomiky a oblasti, ve kterých se nacházejí. Následně je provedeno dotazníkové šetření zaměřené na obyvatele obce s pověřeným obecním úřadem, kde jsem zjišťovala, zda by měli zájem o služby sdílené ekonomiky i v jejich obci. Na dotazníkové šetření navazují návrhová opatření, ve kterých jsou konkrétní návrhy na zavedení možností sdílené ekonomiky i do obce.

Abstract

Moulisová, D. (2021). *Sharing economy in the municipality with a designated municipal office* (Bachelor Thesis). University of West Bohemia, Faculty of Economics, Czech Republic.

Key words: sharing economy, sharing, co-consumption, provider, platform

This bachelor thesis is focused on sharing economy in the municipality with a designated municipal office. The aim of this bachelor thesis is to evaluate the possibilities of providing a shared economy in a particular municipality. The first part of the bachelor thesis is focused on the theoretical definition of the concept „shared economy“, then there are described a terms, that relates with this issue. In the next part are described the models of the shared economy and areas in which they are located. Then is done a survey focused on the inhabitants of the municipality with a designated municipal office, where I wanted to know, if they would be interested in the services of a shared economy in their village. The survey is followed by suggesting measure, in which are the specific proposals for the introduction of the possibilities of a shared economy in the municipality.